

Perusopetuksen opetus- suunnitelma

Yhteiset osuudet
Suomenkielinen perusopetus
Voimassa 1.8.2023 alkaen

Sisällys

1	Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta.....	6
1.1	Paikallisen opetussuunnitelman laatimista ohjaavat periaatteet	6
1.1.1	Opetussuunnitelmaa täydentävät suunnitelmat ja ohjelmat	6
1.1.2	Paikallinen tuntijako Porvoossa	8
1.1.3	Kieliohjelma	9
1.1.4	Painotettu opetus.....	10
1.1.5	Opetussuunnitelman seuranta, arviointi ja kehittäminen	15
2	Perusopetus yleissivistyksen perustana	16
2.1	Perusopetuksen arvoperusta.....	16
2.1.1	Arvoperustan toteutumisen seuranta ja arviointi	17
2.2	Perusopetuksen oppimiskäsitys	17
2.2.1	Oppimiskäsityksen toteutumisen seuranta ja arviointi	18
3	Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet.....	18
3.1	Perusopetuksen tehtävä	18
3.2	Laaja-alainen osaaminen paikallisessa opetussuunnitelmassa	19
4	Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri	20
4.1	Toimintakulttuurin painopisteet	20
4.2	Oppimisympäristöt ja työtavat.....	21
4.2.1	Oppimisympäristöt.....	21
4.2.2	Työtavat.....	22
4.3	Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet	23
4.3.1	Monialaiset oppimiskokonaisuudet	23
	Toteutus	23
4.4	Siirtymävaiheet	24
4.4.1	Esiopetuksesta perusopetukseen: siirtymävaiheen käytännön toteutus Porvoossa	24
4.4.2	Vuosiluokkien 2 ja 3 välinen siirtymävaiheen käytännön toteutus Porvoossa	25
4.4.3	Vuosiluokkien 6 ja 7 välinen siirtymävaiheen käytännön toteutus Porvoossa	26

4.4.4 Perusopetuksen päättäminen ja seuraavaan koulutusvaiheeseen siirtyminen: käytännön toteutus Porvoossa 27

4.5 Oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelma 27

5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen 33

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä 33

5.1.1 Perusopetuksen teemat yhteisöllisen hyvinvoinnin vahvistamiselle 33

5.1.2 Kouluun kiinnittyminen 34

5.1.3 Yhteisöllisten opiskeluhuoltoryhmien vastuut 36

5.1.4 Tehtävät ja vastuut ennaltaehkäisevässä työssä 36

5.1.5 Poissaolojen seuraaminen 37

5.2 Yhteistyö 41

5.2.1 Oppilaiden osallisuus 41

5.2.2 Kodin ja koulun yhteistyö 42

5.2.3 Koulun sisäinen yhteistyö ja yhteistyö muiden tahojen kanssa 43

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten toimien käyttö 44

5.3.1 Henkilökunnan perehdytys ja osaamisen varmistaminen 44

5.3.2 Oppilaan velvollisuudet 44

5.3.3 Kurinpidolliset portaat 45

5.3.4 Kasvatuskeskustelut, kurinpitotoimet ja muut turvaamis- tai ojentamistoimenpiteet 47

5.3.5 Suunnitelman seuranta ja arviointi 51

5.4 Opetuksen järjestämistapoja 51

5.4.1 Vuosiluokkiin sitomaton opiskelu 51

5.4.2 Yhdysluokkaopetus 52

5.4.3 Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus 53

5.4.4 Joustava perusopetus 54

5.4.5 Opetus erityisissä tilanteissa 56

5.5 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta 57

5.5.1 Aamu- ja iltapäivätoiminta 57

5.5.2 Kerhotoiminta 57

5.5.3 Koulun kirjastotoiminta 58

5.5.4 Kouluruokailu 58

5.5.5 Välitunnit, päivänavaukset ja muut koulun yhteiset tapahtumat 58

5.5.6 Koulumatkat ja kuljetukset 58

6 Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa 59

6.1	Arviointikulttuurin paikalliset painopisteet	59
6.1.1	Oppilaan oppimisprosessin näkyminen arvioinnissa	59
6.1.2	Rohkaiseva ja kannustava arviointi	59
6.1.3	Arvioinnin oikeudenmukaisuus	60
6.2	Opintojen aikaisen arvioinnin toteuttaminen	60
6.2.1	Arviointikeskustelu	61
6.2.2	Itsearviointi ja vertaispalaute	61
6.2.3	Todistukset	61
6.2.4	Opinnoissa eteneminen	62
6.2.5	Nivelvaiheet	62
6.2.6	Käyttäytymisen arviointi	63
6.2.7	Erityinen tutkinto ja siitä annettava todistus	64
6.3	Perusopetuksen päättöarviointi	64
6.3.1	Päättöarvioinnin kokonaisuus	64
6.3.2	Päättötodistukset	64

7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki 65

7.1	Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet Porvoossa ..	65
7.1.1	Ennaltaehkäisevän työn ja varhaisen puuttumisen toimintamallit	65
7.1.2	Toiminta ja yhteistyö nivelvaiheissa	65
7.1.3	Oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeiden suunnitelmallinen seulonta tuen järjestämiseksi	66
7.1.4	Yhteistyö opiskeluhoitopalveluista vastaavien ja muiden tarvittavien asiantuntijoiden kanssa tuen tarpeen arvioinnissa, tuen suunnittelussa, järjestämisessä sekä käytännön toteuttamisessa	67
7.1.5	Kodin ja koulun yhteistyön toimintaperiaatteet tuen aikana ..	67
7.2	Oppimisen ja koulunkäynnin tuen vastuut, työnjako sekä toimivaltuudet eri hallintopäätöksissä, tuen käytännön järjestäminen sekä kodin ja koulun yhteistyö tuen aikana	68
7.2.1	Pidennetty oppivelvollisuus	73
7.2.2	Toiminta-alueittain järjestettävä opetus	74
7.3	Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot	75
7.3.1	Tukiopetus	75
7.3.2	Osa-aikainen erityisopetus	75
7.3.3	Opetukseen osallistumisen edellyttämät palvelut ja apuvälineet	76

8	Opiskeluhuollon paikallisen toteuttamisen tavoitteet ja toimintatavat	77
9	Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä	78
10	Kaksikielisen opetuksen järjestäminen.....	78
10.1	Paikallinen tuntijako Porvoon kielikylpyopetuksessa	80
10.2	Oppilaaksioton periaatteet	81
11	Erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatustieteelliseen järjestelmään perustuva opetus.....	81
12	Valinnaisuus perusopetuksessa.....	81
12.1	Yhteiset periaatteet Porvoossa.....	81

Opetuksen järjestäminen

Perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

1 Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallista näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta](#)

Porvoon suomenkielisissä perusopetuspalveluissa on käytössä yhteinen opetussuunnitelma. Opetussuunnitelma on laadittu suomen kielellä annettavaa opetusta varten.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain mukainen koulukohtainen tasa-arvosuunnitelma sekä yhdenvertaisuuslain mukainen koulukohtainen yhdenvertaisuussuunnitelma laaditaan osana lukuvuosisuunnitelmaa.

1.1 Paikallisen opetussuunnitelman laatimista ohjaavat periaatteet

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallista näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Paikallisen opetussuunnitelman laatimista ohjaavat periaatteet](#)

1.1.1 Opetussuunnitelmaa täydentävät suunnitelmat ja ohjelmat

Paikallisen opetussuunnitelman laadinnassa huomioitavia muita paikallisia suunnitelmia ja asiakirjoja:

- [Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022–2025](#)
- [Porvoon digipolku](#)
- [Valmistavan opetuksen opetussuunnitelma](#)
- [Kieliohjelma](#)
- [Kielikylpysuunnitelma 2023–2026](#)

- [Varhaiskasvatussuunnitelma](#)
- [Esiopetuksen opetussuunnitelma](#)
- [Esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksia koskevat periaatteet](#)
- Koulujen kerhotoiminnan periaatteet
- [Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma Porvoossa](#)
- [Kulttuurikasvatussuunnitelma](#)
- Monikulttuurinen opetus Porvoossa vuonna 2023 – katsaus nykytilaan ja kehittämis-ehdotuksia tulevaisuuteen
- Arvioinnin käsikirja
- Laatusuunnitelma
- [Inklusio-opas](#)
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat (osana lukuvuosisuunnitelmaa)
- Opiskeluhooltosuunnitelma

1.1.2 Paikallinen tuntijako Porvoossa

[Valtioneuvoston asetus](#) perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta. Alla oleva taulukko on Porvoon paikallinen tuntijako.

Oppiaine	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	5	4	3	4	3	43
A1-kieli (englanti)	1	1	2	2	3	2	2	2	3	18
B1-kieli (ruotsi)						2	2	2	2	8
Matematiikka	3	3	4	4	4	4	3,5	3,5	4	33
Ympäristöoppi	2	2	3	2	3	2				14
Biologia ja maantieto							2	2	3	7
Fysiikka ja kemia							2	3	2	7
Terveystieto							1	1	1	3
Uskonto tai elämäntutkimustieto	1	1	1	1	1	2	1	1	1	10
Historia ja yhteiskuntaoppi				1	2	2	2	2	3	12
Musiikki	1	1	1	1	1	1	1	1		8
Kuvataide	1	1	1	2	1	1	2			9
Käsityö	2	2	2	1	1	1	2			11
Lisätunnit käsityöhön taito- ja taideaineiden valinnaisista				1	1	1	1			4
Liikunta	2	2	3	2	2	2	2	2	3	20
Lisätunnit liikuntaan taito- ja taideaineiden valinnaisista				1	1	1				3
Kotitalous							3			3
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset								2	2	4
Oppilaanohjaus							0,5	0,5	1	2
Valinnaiset aineet				1	1	1		4	2	9
Vähimmäistuntimäärä yhteensä	20	20	22	24	26	26	30	30	30	228

Vapaaehtoisen A2-kielen ja valinnaisen B2-kielen tuntijako Porvoossa

Oppiaine	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.
Vapaaehtoinen A2-kieli				2	2	2	2	2	2	12
Valinnainen B2-kieli								2	2	4

Paikalliset lisähuomiot

Opetuksen järjestäjä päättää taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista alapuolella esitetyllä tavalla.

Vuosiluokilla 1–6 taito- ja taideaineiden valinnaistunteja on kuusi viikossa. Nämä tunnit käytetään käsityön ja liikunnan opetukseen siten, että käsityötä opetetaan vuosiluokilla 4–6 yhteensä kaksi tuntia ja liikuntaa yhteensä kolme tuntia.

Vuosiluokilla 7–9 taito- ja taideaineiden valinnaisia tunteja on yhteensä viisi tuntia. Näistä yksi tunti kohdistetaan vuosiluokan 7 käsityön opetukseen. Tällöin vuosiluokalla 7 opetetaan käsityötä yhteensä kolme tuntia.

Kieliohjelman yhteydessä päätetään, mitä kieliä tarjotaan A1-kielinä, B1-kielinä, vapaaehtoisena A2-kielenä tai valinnaisena B2-kielenä.

Historian ja yhteiskuntaopin oppitunnit alakoulussa vuosiluokilla 4–6:

- vuosiluokalla 4 yksi tunti yhteiskuntaoppia,
- vuosiluokalla 5 yksi tunti yhteiskuntaoppia ja yksi tunti historiaa ja,
- vuosiluokalla 6 kaksi tuntia historiaa.

1.1.3 Kieliohjelma

Porvoon kaupungin perusopetuksen kouluissa on käytössä kieliohjelma, jossa kaikille yhteinen ensimmäisellä luokalla alkava A1-kieli on englanti ja kuudennelta luokalta alkava B1-kieli on ruotsi.

Oppilaalla on lisäksi mahdollisuus valita A2-kielenä vuosiluokalta 4 alkaen ranskaa, ruotsia, saksaa tai venäjää. Jokaisen koulun on tarjottava mahdollisuutta valita vähintään yhtä A2-kieltä. Peipon koulu, Albert Edelfeltin koulu ja Keskuskoulu ovat yhteistyöaluekouluja, joissa on tarjolla useampia A2-kieliä. A2-kielen ryhmä perustetaan, mikäli ryhmäkoko on neljännellä luokalla vähintään kahdeksan oppilasta ja yhteistyöaluekoulussa vähintään 12 oppilasta.

Oppilas voi hakeutua toissijaiseen kouluun kielen opiskelun vuoksi, mikäli siellä on tilaa. Tällöin kaupunki ei kuitenkaan osallistu oppilaan kuljetuskustannuksiin.

Vuosiluokalta 8 alkaen oppilaalla on mahdollisuus valita valinnaisaineiden yhteydessä B2-kielinä ranskaa, saksaa, venäjää tai rehtorin päätöksellä jotain muuta valinnaista kieltä. Kahdeksannen luokan valinnaisaineiden ryhmäkoosta päättää rehtori koulun resurssien puitteissa.

Porvoossa järjestetään myös ruotsinkielistä kielikylpyopetusta, johon osallistuvan oppilaan A1-kieli on ruotsi.

Liitteet

[Kieliohjelma](#)

1.1.4 Painotettu opetus

Porvoon suomenkielisten perusopetuspalveluiden kouluissa tarjotaan seuraavia vapaaehtoisia painotuksia:

- Musiikkipainotteisuus Keskuskoulussa vuosiluokilla 3–6
- Musiikkipainotteisuus Linnajoen koulussa vuosiluokilla 7–9
- Liikuntapainotteisuus Pääskytien koulussa vuosiluokilla 7–9

Musiikkipainotteisuus Keskuskoulussa ja Linnajoen koulussa

Porvoon kaupungissa järjestetään musiikkipainotteista opetusta vuosiluokilla 3–9. Musiikkipainotteisessa opetuksessa noudatetaan laajennettua musiikin opetussuunnitelmaa, joka syventää ja laajentaa kuntakohtaista perusopetuksen musiikin oppimäärää. Muilta osin musiikkipainotteisessa opetuksessa noudatetaan kuntakohtaista opetussuunnitelmaa.

Musiikkipainotteisen opetuksen erityisopetus annetaan kunnan yleisen opetussuunnitelman ohjeistuksen mukaisesti. Musiikkipainotteisen opetuksen oppilaat noudattavat erillistä tuntijakoa. Musiikkipainotteisessa opetuksessa korostuu kodin ja koulun välinen yhteistyö, sillä musiikkipainotteinen opetus on oppilaan ja huoltajien tietoinen valinta. Musiikkipainotteiseen opetukseen haetaan toisen ja kuudennen luokan keväällä.

Paikallinen tuntijako Porvoon musiikkipainotteisessa opetuksessa

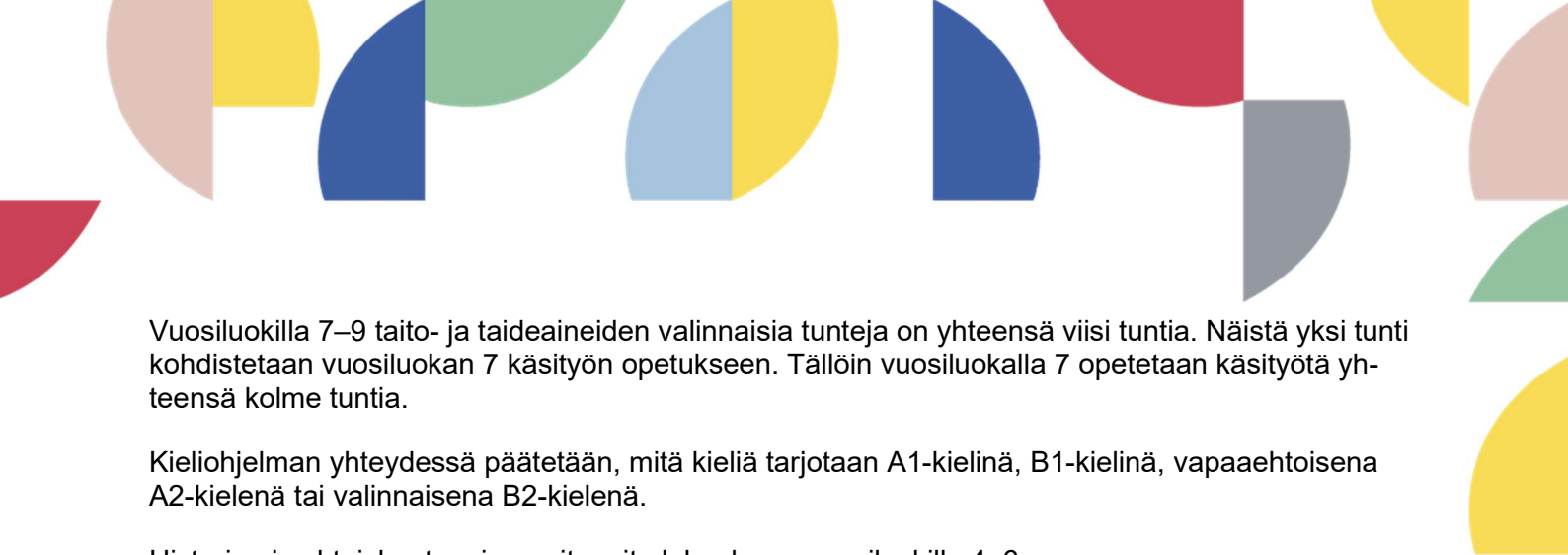
Oppiaine	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	5	4	3	4	3	43
A1-kieli	1	1	2	2	3	2	2	2	3	18
B1-kieli						2	2	2	2	8
Matematiikka	3	3	4	4	4	4	3,5	3,5	4	33
Ympäristöoppi	2	2	3	2	3	2				14
Biologia ja maantieto							2	2	3	7
Fysiikka ja kemia							2	3	2	7
Terveystieto							1	1	1	3
Uskonto tai elämäntietomusiikki	1	1	1	1	1	2	1	1	1	10
Historia ja yhteiskuntaoppi				1	2	2	2	2	3	12
Musiikki	1	1	1	1	1	1	1	1		8
Kuvataide	1	1	1	2	1	1	2			9
Käsityö	2	2	2	1	1	1	2			11
Liikunta	2	2	3	2	2	2	2	2	3	20
Kotitalous							3			3
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset				2	2	2	1	2	2	11
Oppilaanohjaus							0,5	0,5	1	2
Valinnaiset aineet				1	1	1		4	2	9
Painotettu opetus			3	2	2	2	2	2	2	15
Vähimmäistuntimäärä yhteensä	20	20	25	26	27	28	32	32	32	243

Vapaaehtoisen A2-kielen ja valinnaisen B2-kielen tuntijako Porvoossa

Oppiaine	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.
Vapaaehtoinen A2-kieli				2	2	2	2	2	2	12
Valinnainen B2-kieli								2	2	4

Paikalliset lisähuomiot

Vuosiluokilla 1–6 taito- ja taideaineiden valinnaistunteja on kuusi viikossa. Nämä tunnit käytetään käsityön ja liikunnan opetukseen siten, että käsityötä opetetaan vuosiluokilla 4–6 yhteensä kaksi tuntia ja liikuntaa yhteensä kolme tuntia.

Vuosiluokilla 7–9 taito- ja taideaineiden valinnaisia tunteja on yhteensä viisi tuntia. Näistä yksi tunti kohdistetaan vuosiluokan 7 käsityön opetukseen. Tällöin vuosiluokalla 7 opetetaan käsityötä yhteensä kolme tuntia.

Kieliohjelman yhteydessä päätetään, mitä kieliä tarjotaan A1-kielinä, B1-kielinä, vapaaehtoisena A2-kielenä tai valinnaisena B2-kielenä.

Historian ja yhteiskuntaopin oppitunnit alakoulussa vuosiluokilla 4–6:

- vuosiluokalla 4 yksi tunti yhteiskuntaoppia,
- vuosiluokalla 5 yksi tunti yhteiskuntaoppia ja yksi tunti historiaa ja,
- vuosiluokalla 6 kaksi tuntia historiaa.

Vuosiluokat 3–6

Porvoon kaupungin musiikkipainotteinen opetus toimii vuosiluokilla 3–6 Keskuskoulussa. Musiikkipainotteisessa opetuksessa on musiikkia neljä viikkotuntia, eli kolme viikkotuntia enemmän opetusta kuin perusopetusryhmässä. Näin oppilaalla on mahdollisuus syventää musiikillista osaamistaan ja tietämystään. Tarvittavat tunnit saadaan taito- ja taideainepalkista ja lisäresursseista.

Musiikkipainotteiseen opetukseen kuuluu koulun juhlien lisäksi osallistuminen kouluajan ulkopuolella järjestettäviin konsertteihin ja muihin esiintymisiin. Esiintymisten myötä oppilas tutustuu esityksen valmistamisprosessiin ja saa elämyksiä yhdessä musisoinnista. Näin oppilas oppii arvostamaan sekä omia että toisten esityksiä. Kolmannella luokalla yksi musiikintunti käytetään kuorosolfaan (säveltapailu). Musiikin teoriassa ja säveltapailussa käydään viimeistään neljännen luokan loppuun mennessä läpi musiikkioppilaitosten käyttämä MUPE 1 -opintokokonaisuus. Teoria-asioita opiskellaan vuosiluokilla 5 ja 6 luokilla laulun ja soiton yhteydessä.

Vuosiluokat 7–9

Porvoon kaupungin musiikkipainotteinen opetus toimii vuosiluokilla 7–9 Linnajoen koulussa. Musiikkipainotteisessa opetuksessa musiikkia opiskellaan neljä tuntia viikossa kunakin vuonna. Musiikkipainotteisen opetuksen tavoitteet ja sisällöt ovat pääpiirteittäin samat kuin yleisessä musiikin opetuksessa. Opetuksen painopisteenä on yhteissoittotaitojen kehittäminen sekä laulu- ja soitto-ohjelmistojen rakentaminen niin yksin kuin erilaisissa kokoonpanoissa.

Musiikkipainotteisessa opetuksessa pyritään edistämään luovaa ja kokeilevaa asennetta musiikkiin. Opetuksessa keskitytään terveen äänenkäytön ylläpitämiseen ja musiikillisen ilmaisun kehittämiseen mm. soittaen erilaisilla instrumenteilla. Lisäksi tutustutaan erilaisiin musiikin tyylilajeihin, aikakausiin ja ajankohtaisiin aiheisiin. Musiikkipainotteiseen opetukseen kuuluu koulun juhlien lisäksi osallistuminen kouluajan ulkopuolella järjestettäviin konsertteihin ja muihin esiintymisiin.

Musiikkipainotteiseen opetukseen hakeminen

- Musiikkipainotteiseen opetukseen haetaan toisen vuosiluokan keväällä. Musiikkipainotteiseen opetukseen hakeminen ja pääseminen eivät edellytä koulun ulkopuolista musiikin opiskelua.

- Musiikkipainotteiseen opetukseen hakemisesta tiedotetaan tarkemmat hakuajat lukuvuositain tammikuussa.
- Musiikkipainotteisen opetuksen testi pidetään 2.-luokkalaisille Keskuskoululla. Testissä lauletaan ”Tuiki, tuiki tähtönen” sekä vapaavalintainen kappale. Lisäksi testissä on rytmi- ja melodiatoistoja.

Liikuntapainotteisuus Pääskytien koulussa

Porvoon kaupungissa järjestetään liikuntapainotteista opetusta vuosiluokilla 7–9 Pääskytien koulussa. Liikuntapainotteisella luokalla noudatetaan laajennettua liikunnan opetussuunnitelmaa, joka syventää ja laajentaa kuntakohtaista perusopetuksen liikunnan oppimäärää. Luokan oppilaat noudattavat erillistä tuntijakoa.

Paikallinen tuntijako Porvoon liikuntapainotteisessa opetuksessa

Oppiaine	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	5	4	3	4	3	43
A1-kieli	1	1	2	2	3	2	2	2	3	18
B1-kieli						2	2	2	2	8
Matematiikka	3	3	4	4	4	4	3,5	3,5	4	33
Ympäristöoppi	2	2	3	2	3	2				14
Biologia ja maantieto							2	2	3	7
Fysiikka ja kemia							2	3	2	7
Terveystieto							1	1	1	3
Uskonto tai elämäkatsomustieto	1	1	1	1	1	2	1	1	1	10
Historia ja yhteiskuntaoppi				1	2	2	2	2	3	12
Musiikki	1	1	1	1	1	1	1	1		8
Kuvataide	1	1	1	2	1	1	2			9
Käsityö	2	2	2	1	1	1	2			11
Liikunta	2	2	3	2	2	2	2	2	3	20
Kotitalous							3			3
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset				2	2	2	1	2	2	11
Oppilaanohjaus							0,5	0,5	1	2
Valinnaiset aineet				1	1	1		4	2	9
Painotettu opetus			3	2	2	2	2	2	2	15
Vähimmäistuntimäärä yhteensä	20	20	25	26	27	28	32	32	32	243

Vapaaehtoisen A2-kielen ja valinnaisen B2-kielen tuntijako Porvoossa

Oppiaine	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.
Vapaaehtoinen A2-kieli				2	2	2	2	2	2	12
Valinnainen B2-kieli								2	2	4

Paikalliset lisähuomiot

Vuosiluokilla 1–6 taito- ja taideaineiden valinnaistunteja on kuusi viikossa. Nämä tunnit käytetään käsityön ja liikunnan opetukseen siten, että käsityötä opetetaan vuosiluokilla 4–6 yhteensä kaksi tuntia ja liikuntaa yhteensä kolme tuntia.

Vuosiluokilla 7–9 taito- ja taideaineiden valinnaisia tunteja on yhteensä viisi tuntia. Näistä yksi tunti kohdistetaan vuosiluokan 7 käsityön opetukseen. Tällöin vuosiluokalla 7 opetetaan käsityötä yhteensä kolme tuntia.

Kieliohjelman yhteydessä päätetään, mitä kieliä tarjotaan A1-kielinä, B1-kielinä, vapaaehtoisena A2-kielenä tai valinnaisena B2-kielenä.

Historian ja yhteiskuntaopin oppitunnit alakoulussa vuosiluokilla 4–6:

- vuosiluokalla 4 yksi tunti yhteiskuntaoppia,
- vuosiluokalla 5 yksi tunti yhteiskuntaoppia ja yksi tunti historiaa ja,
- vuosiluokalla 6 kaksi tuntia historiaa.

Liikunnan painotettu opetus

Liikunnan opetus koostuu perusliikunnasta, liikuntaluokan liikunnasta, pakollisesta valinnaisesta ja vapaaehtoisesta liikunnan valinnaisesta.

Perusliikunta

- Opiskellaan liikuntaa yleisen opetussuunnitelman mukaan.

Liikuntaluokan liikunta

- Tavoitteena on monipuolista perusliikunnallisuutta kasvattava liikunta.
- Liikuntatunneilla panostetaan koordinaatioon, kehonhallinnan, peruskestävyyden, motorikan ja rytmiikan kehittämiseen.
- Yleisen liikunnallisuuden kehittämisen tarkoituksena on parantaa yksilön liikunnallisuutta lajista riippumatta.
- Opetuksessa noudatetaan olympiakomitean liikuntaluokille suunnattua kasva urheilijaksi-yleisvalmennuksen oppiainesisältöjä.

Pakollinen valinnainen

- Oppilasta ohjataan valitsemaan liikunta mahdollisuuksien mukaan.
- Liikuntapainotteisen luokan pakollisen valinnaisen on tarkoitus tukea yksilön omaa lajia.
- Opetusta toteutetaan joustavissa ryhmissä oppilaiden suuntautumisen ja kiinnostuksen mukaan.
- Lajikohtaisessa harjoittelussa voidaan olla yhteistyössä oppilaan urheiluseuran kanssa tavoitteiden ja yksilökehityksen optimoimiseksi.
- Opetuksessa huomioidaan olympiakomitean liikuntaluokille suunnattua kasva urheilijaksi -yleisvalmennuksen oppiainesisältöjä

Vapaaehtoinen liikunnan valinnainen

- Kahdeksannella luokalla on mahdollisuus kasvattaa koululiikunnan määrää kymmeneen tuntiin.
- Yhdeksännellä luokalla on mahdollisuus kasvattaa koululiikunnan määrää yhdeksään tuntiin, valitsemalla kaikille tarjottavia liikunnan valinnaisia.

Liikuntaluokalle hakeminen

- Liikuntapainotteiselle luokalle haetaan 6. luokalla hakulomakkeella.
- Kaikki hakemuksen määräaikaan palauttaneet kutsutaan soveltuvuuskokeeseen.
- Valintakokeet pohjautuvat olympiakomitean suosituksiin.

1.1.5 Opetussuunnitelman seuranta, arviointi ja kehittäminen

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Paikallisen opetussuunnitelman arviointi ja kehittäminen](#)

Paikallisen opetussuunnitelman seuranta, arviointi ja kehittäminen kuvataan suomenkielisten perusopetuspalveluiden laatusuunnitelmassa. Arvioinnin kokonaisuus koostuu muun muassa laatusuunnitelmasta ja -raportista, koulujen ja koulutuspalveluiden tiimien lukuvuosisuunnitelmista ja -kertomuksista sekä eri arviointimittareista ja niistä saatavista tuloksista, jotka on kuvattu laatusuunnitelmassa ja -raportissa.

2 Perusopetus yleissivistyksen perustana

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallista näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetus yleissivistyksen perustana](#)

2.1 Perusopetuksen arvoperusta

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallista näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen arvoperusta](#)

Porvoon suomenkielisissä perusopetuspalveluissa on valittu yhteisesti opetushenkilöstön, oppilaiden, huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kesken kaksi paikallista perusopetuksen arvoperustan painotusta:

- oikeudenmukaisuus ja toisten ihmisten kunnioittaminen
- hyvä opetus

Oikeudenmukaisuus ja toisten ihmisten kunnioittaminen

- Ohjataan arvostavaan ja kunnioittavaan vuorovaikutukseen arjen keskellä.
- Käydään avointa keskustelua.
- Opitaan ottamaan vastuuta omista ja yhteisistä asioista.
- Kodit otetaan entistä vahvemmin mukaan yhteiseen kasvatustehtävään.
- Oppilaskunnan roolia korostetaan kouluyhteisöissä.
- Luodaan erilaisia yhteistyömuotoja ja -verkostoja.
- Koulujen toimintaan kuuluvat esim. erilaiset teemapäivät (kansainvälisyyspäivät, Pakolaisen polku jne.), kummi- ja tukioppilastoiminta, vertaissovittelutoiminta sekä erilaiset ohjelmat ja projektit (esim. KiVa-koulu, Hyvää mieltä yhdessä ja Kaikille kaveri).

Hyvä opetus

- Keskeistä on oppilaiden kiireetön kohtaaminen, vuorovaikutus ja läsnäolo.
- Henkilökunnalla tulee olla aikaa kuunnella ja ottaa vastaan oppilaiden antamaa palautetta.
- Rakennetaan ja kehitetään kouluyhteisön toimintakulttuuria, oppimisympäristöjä ja työtapoja sekä oppimisen arviointia yhteistyössä.

- Tavoitteena on avoin, yhteisöllinen, vuorovaikutuksellinen ja kaikkien osallistumisen mahdollistava koulun arki.

2.1.1 Arvoperustan toteutumisen seuranta ja arviointi

Arvoperustan toteutumista seurataan ja arvioidaan perusopetuspalveluiden laatusuunnitelman mukaan.

- oppimistuloksien arviointi
- Koulun hyvinvointiprofiili
- huoltajakysely
- koulujen lukuvuosikertomukset
- perusopetuspalveluiden ja koulujen itsearviointi
- perusopetuspalveluiden tiimien lukuvuosikertomukset.

Koulu käy vähintään kerran lukuvuodessa kouluyhteisön yhteisen arvokeskustelun, jonka pohjalta kehitetään koulun toimintaa.

2.2 Perusopetuksen oppimiskäsitys

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallista näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Oppimiskäsitys](#)

Porvoon suomenkielisissä perusopetuspalveluissa on valittu yhteisesti opetushenkilöstön, oppilaiden, huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kesken kolme paikallista perusopetuksen oppimiskäsityksen painotusta:

- luovuus ja oppimisen ilo
- myönteisten kokemusten ja tunteiden syntyminen
- oman oppimisen tavan tunnistaminen ja oppimisstrategioiden kehittäminen

Oppimiskäsitysten painotusten suunnittelussa ja toteuttamisessa huomioidaan lapsen edun ensisijaisuus.

Oppimiskäsityksen painotukset käytännössä

- Kehitetään laaja-alaista osaamista.
- Kouluyhteisön jäsenille syntyy osallisuuden kokemuksia.
- Rakennetaan ja kehitetään kouluyhteisön toimintakulttuuria, oppimisympäristöjä ja työtapoja sekä oppimisen arviointia.
- Tavoitteena on avoin, yhteisöllinen, vuorovaikutuksellinen ja kaikkien osallistumisen mahdollistava koulun arki.

2.2.1 Oppimiskäsityksen toteutumisen seuranta ja arviointi

Oppimiskäsityksen toteutumista seurataan ja arvioidaan seuraavilla toimenpiteillä:

- Henkilökunnan kehityskeskustelut
- Huoltajan ja oppilaan kanssa käytävät arviointikeskustelut
- Koulujen lukuvuosikertomukset
- Henkilökunnan täydennyskoulutuksen järjestäminen siten, että se tukee oppimiskäsityksen toteutumista kaikessa koulun toiminnassa.
- Koulu käy vähintään kerran lukuvuodessa kouluyhteisön yhteisen keskustelun oppimiskäsityksen toteutumiseen liittyen, jonka perusteella koulun toimintaa kehitetään

3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet](#)

3.1 Perusopetuksen tehtävä

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen tehtävä](#)

Porvoolaisessa koulussa

- Oppilaat ovat osa omaa kouluyhteisöään ja heille annetaan vastuuta koulutyöstä.
- Koulutyö on aktiivista, merkityksellistä tekemistä, ja se tuntuu oppilaasta hyödylliseltä.
- Ympäristön kokeminen viihtyisäksi ja turvallisiksi antaa hedelmällisen lähtökohdan oppimiselle.
- Hyvä itsetunto rakentuu olemalla osana yhteisöä ja kunnioittamalla muita yhteisön jäseniä.
- Koulutyö edistää oppilaiden omien vahvuuksien tunnistamista ja huomioimista, oppilaiden osallisuutta sekä osaamisen jakamista.
- Joustavat ratkaisut ja uuden kokeileminen saavat sijaa, kun luodaan avoin, kannustava ja innostava ilmapiiri.
- Oppilaille annetaan mahdollisuus tutustua omaan lähiympäristöönsä.
- Yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa eri koulujen kesken rakennetaan porvoolaista identiteettiä ja liitetään oma lähiympäristö osaksi suurempaa kokonaisuutta.
- Oppilas voi tuntea ylpeyttä omasta porvoolaisuudestaan.

3.2 Laaja-alainen osaaminen paikallisessa opetussuunnitelmassa

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Tavoitteena laaja-alainen osaaminen](#)

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumisen tueksi

- Rakennetaan ja kehitetään toimintakulttuuria, joka mahdollistaa koulun henkilökunnan ja oppilaiden osallistumisen koulutyön suunnitteluun.
- Vahvistetaan koulun henkilökunnan osaamista laaja-alaisen osaamisen sisältöjen osalta järjestämällä täydennyskoulutusta ja keskustelutilaisuuksia henkilökunnalle ja yhteistyökumppaneille.
- Hyödynnetään lähiympäristön tarjoamia mahdollisuuksia.
- Kehitetään yhteistyötä koulujen välillä yli kielirajojen.
- Tuetaan koulua tekemään yhteistyötä yli toimiala- ja yksikkörajojen, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden, seurakuntien ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Seurantaa, arviointia ja kehittämistä tukee

- koulun lukuvuosisuunnitelmat ja -kertomukset
- koulun, oppilaiden ja opettajien itse- ja vertaisarviointi
- oppilaiden arviointikeskustelut
- opettajien kehityskeskustelut

Porvoossa on laadittu opetussuunnitelman tukimateriaaliksi [Porvoon digipolku](#), jonka tavoitteena on tukea kouluja muun muassa laaja-alaisen osaamisen ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien osalta. [Porvoon digipolku](#) sisältää kolme osa-aluetta: tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen, ohjelmointiosaamisen ja medialukutaidon.

4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset tekstissä olevista linkeistä.

[Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri](#)

4.1 Toimintakulttuurin painopisteet

Porvoon suomenkielisissä perusopetuspalveluissa on valittu yhteisesti opetushenkilöstön, oppilaiden, huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kesken neljä paikallista perusopetuksen toimintakulttuurin painotusta:

- toimiva vuorovaikutus ja kannustava ilmapiiri
- hyvinvointi ja turvallinen arki
- yhdessä tekeminen, suunnitteleminen, oppiminen ja kehittäminen
- liikkuminen koulupäivän aikana

Koulun tulee tämentää toimintakulttuurin kehittämisen tavoitteet ja yhteiset toimintaperiaatteet sekä muu käytännön toteutus lukuvuosisuunnitelmaan.

Toimiva vuorovaikutus ja kannustava ilmapiiri

- Vuorovaikutus kouluyhteisössä on aitoa, avointa ja kunnioittavaa.
- Kaikkia kouluyhteisön jäseniä (oppilaat, henkilökunta, huoltajat, yhteistyökumppanit) kuunnellaan.
- Tiedonkulku on toimivaa ja suunnitelmallista kaikilla tasoilla (koti ja koulu, kouluyhteisö, hallinto ja koulut, yhteistyökumppanit jne.).
- Koulussa on aikaa keskustelulle ja uusille ideoille.
- Koulussa positiivisen palautteen antaminen on kaikkien vastuulla ja sen saaminen on kaikkien oikeus.

Hyvinvointi ja turvallinen arki

- Kaikilla on oikeus tulla kuulluksi ja nähdyksi.
- Kouluyhteisön jäsenet ottavat vastuuta itsestä ja muista.
- Koulussa on yhteiset säännöt ja toimintatavat, joihin kaikki sitoutuvat.
- Kannetaan huolta oppimisesta ja hyvinvoinnista varhaisella puuttumisella.
- Kannustetaan terveellisiin elämäntapoihin.
- Ohjataan turvalliseen ja kunnioittavaan tieto- ja viestintäteknologian käyttämiseen.
- Hyvinvoinnin ja turvallisen arjen edistämiseksi käytetään mahdollisuuksien mukaan erilaisia ohjelmia, suunnitelmia, teemapäiviä, kyselyjen tuloksia jne. (esim. KiVa-koulu ja Hyvinvointiprofiili).

Yhdessä tekeminen, suunnitteleminen, oppiminen ja kehittäminen

- Yhteinen suunnittelu on tärkeä osa koulun arkea.
- Jaetaan osaamista ja opitaan toisilta.
- Vahvistetaan oppilaskuntatoimintaa koulun arjessa.
- Käytetään erilaisia yhteisöllisyyden tunnetta vahvistavia toimintamalleja (mm. kummi- ja tukioppilaat, teemapäivät ja juhlat).
- Tiivistetään yhteistyötä koulun sisällä ja koulujen välillä sekä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Liikkuminen koulupäivän aikana

- Jokaisena koulupäivänä oppilas liikkuu vähintään tunnin oppituntien ja välituntien aikana.
- Tavoitteena on lisätä hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä sekä tukea oppimista.

4.2 Oppimisympäristöt ja työtavat

4.2.1 Oppimisympäristöt

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallista näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Oppimisympäristöt](#)

Porvoon oman paikallisen ympäristön ja kulttuurin huomioiminen oppimisympäristönä tarjoaa paljon mahdollisuuksia. Porvoon kansallisen kaupunkipuiston merkittävät luonto- ja kulttuurihistorialliset kohteet avaavat oven porvoolaisuuteen. Kaksikielisyyden arvostaminen suuntaa toiminnan kehittämistä siten, että oppimisympäristöjä pystytään hyödyntämään yli kielirajojen. Yhteistyötä yli yksikkö- ja toimialarajojen kehitetään, jotta erilaisten ympäristöjen, tilojen, laitteiden jne. hyödyntäminen on mahdollisimman tehokasta ja joustavaa. Oppimisympäristöjen kehittämisessä huomioidaan myös osaamisen jakamisen ja toisilta oppimisen mahdollistaminen.

Porvoon suomenkielisissä perusopetuspalveluissa on valittu yhteisesti opetushenkilöstön, oppilaiden, huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kesken kolme paikallista perusopetuksen oppimisympäristöihin liittyvää painotusta:

- hyvä työrauha sekä ystävällinen ja kiireetön ilmapiiri
- joustavat, opetukseen ja yhteistyöhön soveltuvat tilat ja välineet
- hyvä sisäilman laatu ja viihtyvyys

Hyvä työrauha sekä ystävällinen ja kiireetön ilmapiiri

- Sovitaan yhteisistä tavoitteista työskentelylle.
- Sitoudutaan yhteisiin sääntöihin.
- Aikuisilla on aikaa kuunnella oppilaita.
- Kiinnitetään huomiota ryhmäytymiseen ja tarpeen mukaan hyödynnetään yhteistyökumppaneiden osaamista (koulukuraattori, nuorisopalvelut, erilaiset ohjelmat jne).

Joustavat, opetukseen ja yhteistyöhön soveltuvat tilat ja välineet

- Kehitetään ja käytetään luovasti olemassa olevia tiloja.
- Hyödynnetään koulun ulkopuolisia ympäristöjä.

Kouluviihtyvyys

- Korostetaan yhteistä vastuuta kouluympäristöstä.

Koulun tulee täsmentää oppimisympäristöjen kehittämisen tavoitteet ja yhteiset toimintaperiaatteet sekä muu käytännön toteutus lukuvuosisuunnitelmaan.

4.2.2 Työtavat

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

Työtavat

Porvoon suomenkielisissä perusopetuspalveluissa on valittu yhteisesti opetushenkilöstön, oppilaiden, huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kesken paikallinen painotus perusopetuksen työtapoihin:

- vuorovaikutusta, oppimista, kasvua ja yhteistyötä edistävät työtavat

Koulun tulee täsmentää työtapojen kehittämisen tavoitteet ja yhteiset toimintaperiaatteet sekä muu käytännön toteutus lukuvuosisuunnitelmaan.

Vuorovaikutusta, oppimista, kasvua ja yhteistyötä edistävät työtavat

- Työtapojen valintaa, käyttöä ja kehittämistä ohjaa [oppimiskäsitys](#).
- Osaamisen jakaminen, toisilta oppiminen ja yhteisöllisyys korostuvat työtapojen valinnassa.
- Kouluyhteisössä rohkaistutaan kokeilemaan uusia tapoja työskennellä.
- Oppilaat kantavat vastuuta koko oppimisprosessista.

4.3 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet](#)

Opetuksen eheyttäminen Porvoossa

- Opetusta eheytetään koulussa monialaisten oppimiskokonaisuuksien avulla, joita jokaisella oppilaalla on vähintään yksi lukuvuoden aikana.
- Koulua ja henkilökuntaa rohkaistaan eheyttämään opetusta mahdollisuuksien mukaan myös muuten lukuvuoden aikana.
- Opettajien työaikaa suunnataan eheyttämisen suunnitteluun ja toteuttamiseen, sekä koulutyön suunnittelussa otetaan huomioon, miten rakenteellisilla järjestelyillä voidaan mahdollistaa eheyttävää opetusta.
- Opetuksen eheyttämisessä voidaan hyödyntää perusopetuspalveluiden yhteistä vuosittaista teemaa.

4.3.1 Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Porvoon suomen- ja ruotsinkielisillä perusopetuspalveluilla sekä varhaiskasvatuspalveluilla on esi- ja perusopetuksen yhteinen vuosittainen teema, joka suuntaa oppimiskokonaisuuksien suunnittelua ja toteuttamista kaikissa kouluissa ja esiopetuksen yksiköissä.

- Koulu voi halutessaan toteuttaa tämän lisäksi muihin teemoihin liittyviä kokonaisuuksia.
- Teemaa suunnitellaan monialaisesti ja sen valmisteluun tulee ottaa mukaan ainakin oppilaita, perusopetuksen opettajia sekä mahdollisesti esiopetuksen edustaja, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden edustaja ja seurakunnan edustaja.
- Koulun oppilaskunnalle ja henkilökunnalle tulee tarjota mahdollisuus esittää teemaehdotuksia.
- Teeman suunnittelussa ja valinnassa huomioidaan eri oppiaineiden mahdollisuudet olla vuorotellen osana teeman toteuttamista.
- Teemaehdotukseen liitetään siihen soveltuvia oppiaine- ja työtapaehtotuksia.

Toteutus

- Monialaisten oppimiskokonaisuuksien laajuus on noin yksi (1) viikko työskentelyä oppilaan viikkotuntien mukaisesti, toteutettuna joko yhden viikon ajan tai pidemmällä aikavälillä.
- Koulu suunnittelee monialaiset oppimiskokonaisuutensa syksyisin.
- Monialaiset oppimiskokonaisuudet kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmaan.
- Monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutetaan lukuvuoden aikana.

- Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutuminen kirjataan koulun lukuvuosikertomukseen.

Arviointi

- Monialaista oppimiskokonaisuutta arvioidaan ennen kaikkea prosessina, joissa oppilaan itsearviointi sekä vertaispalaute korostuu.
- Oppilaalla tulee olla oppimiskokonaisuuden alussa selkeä näkemys siitä, mitä ja miten arvioidaan.
- Monialaisen oppimiskokonaisuuden suunnitteluvaiheessa kirjataan, miten työskentelytaidot ja muu osaaminen otetaan huomioon mukana olevien oppiaineiden arvioinnissa.
- Työskentelytaitojen, ajattelun taitojen ja vuorovaikutustaitojen arvioimiselle tulee antaa tilaa.
- Oppimisprosessin dokumentoinnissa pyritään hyödyntämään tietotekniikkaa ja teknologiaa.

4.4 Siirtymävaiheet

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevista linkeistä.

Siirtymävaiheet ovat keskeisiä vaiheita oppilaan perusopetuksen yhtenäisyyden kannalta. Siirtymävaiheita ovat siirtymä esiopetuksesta perusopetukseen, vuosiluokkien 2 ja 3 välinen siirtymä ja vuosiluokkien 6 ja 7 välinen siirtymä, jolloin oppilas siirtyy alakoulusta yläkouluun.

4.4.1 Esiopetuksesta perusopetukseen: siirtymävaiheen käytännön toteutus Porvoossa

[Siirtymä esiopetuksesta perusopetukseen](#)

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyöllä tavoitellaan yhteisen toimintakulttuurin kehittämistä ja nivelvaiheen madaltamista. Näin vahvistetaan lapsen oppimispolun jatkumoa sekä kasvun ja kehityksen tukemista. Esiopetusyksikkö ja lähikoulu tekevät yhteistyötä lukuvuoden aikana. Esiopetus ja lähikoulu laativat vuosittain lasten toiminnasta yhteistyösuunnitelman, joka on osa esiopetuksen vuosisuunnitelmaa ja koulun lukuvuosisuunnitelmaa. Rehtori ja päiväkodinjohtajat vastaavat henkilöstönsä kanssa yhteistyön suunnittelusta ja sen toteutumisesta. Kouluympäristö tulee lapsille tutuksi esiopetusvuoden aikana, jolloin siirtymä kouluun on helpompaa. Esi- ja alkuopetuksen yhteistä toimintaa järjestetään vähintään kolme kertaa lukuvuoden aikana mm. Porvoon esi- ja perusopetuksen oppimiskokonaisuuksiin liittyvän teeman toteuttamisessa. Keväällä lapsella on mahdollisuus tutustua omaan tulevaan kouluun vähintään kerran. Tutustumiskäyntien järjestelyistä sovitaan esiopetuspaikan ja huoltajien kanssa. Lisäksi keväällä järjestetään tilaisuus uusien koulutulokkaiden huoltajille.

Opetuksen ja toiminnan järjestämisen kannalta on tärkeää, että lapsen kanssa työskentelevillä on olennainen tieto lapsesta. Huhti-toukokuussa järjestetään esiopetuksen ja tulevan koulun yhteiset tiedonsiirtopalaverit koulunsa aloittavista lapsista. Näitä tapaamisia voi olla kaksi. Erillisen palaverin tukea tarvitsevista oppilaista sopii varhaiskasvatuksen erityisopettaja yhteistyössä lähikoulun kanssa. Tämä aikataulu tiedotetaan esiopetuksen henkilöstölle helmikuun aikana. Palaveriin osallistuvat esiopetuksen opettaja, kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja, tuleva luokanopettaja, erityisopettaja ja rehtori sekä tarvittaessa koulun oppilashuoltohenkilöstöä. Tarvittaessa yksittäisen lapsen asioissa mukaan kutsutaan huoltajan luvalla tuleva iltapäivätoiminnan vastuuohjaaja. Muiden koulunsa aloittavien lasten tiedonsiirtotapaamisista sopivat esiopetuksen henkilöstö ja lähikoulu yhdessä. Jos oppilasmäärä on pieni, käydään kaikki tulevat oppilaat samalla läpi.

Tiedonsiirtopalaveriin otetaan mukaan huoltajien hyväksymä lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman tiedonsiirto-osio sekä yhteenveto LukiMat arviosta ja Sanat paloiksi-kartoituksista kaikista lapsista. Lisäksi vieraskielisten lasten kohdalla siirretään KieliPedan osion 3 lapsen kielitaidon tasoa vastaava lomake. Lisäksi vieraskielisten lasten kohdalla siirretään KieliPedan osion 3 lapsen kielitaidon tasoa vastaava lomake. Mikäli lapsen tuki jatkuu koulussa, esiopetuksen opettaja lähettää tehostettua tukea saaneiden ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja erityistä tukea saaneiden lasten koko esiopetuksen oppimissuunnitelman kouluun rehtorille salattuna sähköpostina.

Myös lapsella tulee olla mahdollisuus kertoa itsestään siirtymävaiheissa.

Yhteistyössä huoltajien kanssa sovitaan tuen tarpeessa olevan lapsen tulevasta koulusta ja opetuksen järjestämisen resursoinnista. Pienluokille haku tapahtuu maaliskuun loppuun mennessä. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tekee pedagogisen selvityksen ja lähettää sen lapsen tuen palvelupäällikölle allekirjoitettavaksi. Aluerehtori tekee päätöksen pienluokkapaikasta. Tarkemmin tuen tarpeessa olevan lapsen siirtymävaiheesta voi lukea esiopetuksen opetussuunnitelmasta.

Liitteet

[Porvoon kaupungin esiopetussuunnitelma](#)

4.4.2 Vuosiluokkien 2 ja 3 välinen siirtymävaiheen käytännön toteutus Porvoossa

[Vuosiluokkien 2 ja 3 välinen siirtymävaihe](#)

- Luokanopettaja varmistaa, että oppilaan koulunkäynnin kannalta välttämätön tieto siirtyy seuraavalle opettajalle.
- Oppilaalle ja huoltajalle järjestetään kevään aikana keskustelu, jossa käydään läpi siirtymävaiheeseen liittyvät asiat.
- Oppilas tutustuu koulupäivän aikana uuteen luokkaansa, opettajaansa sekä luokkatovereihinsa.

4.4.3 Vuosiluokkien 6 ja 7 välinen siirtymävaiheen käytännön toteutus Porvoossa

Vuosiluokkien 6 ja 7 välinen siirtymävaihe

Kuudennen vuosiluokan aikana oppilaalle annetaan väli- ja lukuvuositodistuksen lisäksi opiskeluun ja koulunkäyntiin liittyvää muuta ohjaavaa palautetta, jossa tavoitteena on tuoda esiin oppilaan vahvuuksia oppijana sekä vahvistaa itsetuntoa ja oppimismotivaatiota. Lisäksi tavoitteena on kiinnittää huomiota oppilaan työskentely- ja oppimistaitoihin hänen valmistautuessaan yläkouluun siirtymiseen.

Opinto-ohjaajat, erityisopettaja tai rehtori vierailevat alakouluissa kevätlukukaudella ja opinto-ohjaajat pitävät luokkatunnin yläkouluun siirtymiseen liittyvistä asioista. Opinto-ohjaajat, erityisopettajat ja rehtori pitävät tiedonsiirtopalaverit alakoulujen luokanopettajien sekä erityisopettajien kanssa. Tiedonsiirtopalaverien tavoitteena on siirtää oppilaiden opetuksen järjestämisen kannalta oleva pedagoginen tieto alakoulusta yläkouluun.

Seitsemännellä luokalla oppilailla on mahdollisuus hakea liikuntaluokalle Pääskytien kouluun. Hakuprosessi ajoittuu kuudennen luokan kevääseen.

Ohjaukseen osallistuu jokainen ohjaus- ja opetushenkilöstöön kuuluva. Ohjaus tukee oppilaan kasvua ja kehitystä ja edistää oppilaan opiskelutaitojen kehittymistä ja opintojen edistymistä.

Siirtymävaihe kuvataan tarkemmin koulun lukuvuosisuunnitelmassa ja se sisältää ainakin seuraavat asiat:

- aikataulusta sopiminen
- tiedon siirtämisen käytännöt
- pedagogisten asiakirjojen siirtäminen
- tutustuminen uuteen kouluun
- oppilaanohjaajan vierailu alakoululla
- mahdolliset opiskeluhuoltohenkilöstön vierailut alakoululla
- vanhempainillat sekä muu tiedottaminen
- luokkajaot

Lisäksi huolehditaan myös seuraavista asioista:

- Tarvittaessa järjestetään palaveri, jossa tarkistetaan oppilaan oppimisen edellytykset ja tarvittavat tukitoimet yläkouluun siirryttäessä. Palaverissa ovat mukana opettaja, oppilas ja huoltaja sekä mahdollisesti kuraattori ja/tai psykologi.
- Jos oppilas on ollut tehostetun tuen tarpeessa, hänelle tulee taata riittävät pedagogiset tukitoimet myös siirtymävaiheessa.
- Luokanvalvoja vastaa siitä, että kaikki oppilasta opettavat opettajat ja koulunkäynninohjaajat tietävät oppilaan oppimisvaikeuksista.
- Huolehditaan oppilastietorekisterin päivityksestä, jotta on oikeat tiedot siirtyvät oppilaan mukana.

4.4.4 Perusopetuksen päättäminen ja seuraavaan koulutusvaiheeseen siirtyminen: käytännön toteutus Porvoossa

- Yhdeksännen luokan oppilaat vierailevat Porvoon seudun ammatillisissa oppilaitoksissa ja lukioissa sekä osallistuvat Porvoon yhteisille koulutus- ja työelämämessuille, kuten Duunitehdasmessuille. Oppilaanohjaajat aloittavat hyvissä ajoin oppilaiden kanssa keskustelut toisen asteen valinnoista ja yhteishakuun liittyvät toimenpiteet.
- Tiivis yhteistyö opiskeluhuollon kanssa on tärkeää.
- Toisen asteen oppilaitokset järjestävät erilaisia tutustumistilaisuuksia oppilaille ja huoltajille.
- Koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät oppimiseen liittyvät tiedot annetaan toiselle asteelle vastaanottavan oppilaitoksen ilmoittamalla tavalla. Porvoossa pidetään elokuussa perusopetuksen ja toisen asteen tiedonsiirtopalaverit, jossa voidaan antaa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toiselle asteelle.
- Jokainen perusopetuksensa päättävä oppilas saa päättötodistuksensa mukana vapaaehtoisen tiedonsiirtolomakkeen vietäväksi hänet valinneeseen oppilaitokseen.
- Oppilaanohjaajan tehtävä on varmistaa perusasteen päättövaiheen oppilaan sijoittuminen toisen asteen koulutukseen. Jos oppivelvollinen on ilman toisen asteen koulutuspaikkaa peruskoulun päätyttyä kesäkuussa yhteishaun tulosten jälkeen, on opinto-ohjaaja yhteydessä nivelvaiheen opinto-ohjaajaan.
- Oppilaan ohjausvastuu siirtyy toisen asteen koulutuksen alettua toisen asteen oppilaitoksen ohjaushenkilöstölle. Oppilaan siirtyminen toisen asteen opintoihin pyritään kuitenkin turvaamaan opinto-ohjaajien ja toisen asteen oppilaitosten ohjaushenkilöstön välisellä yhteistyöllä.

4.5 Oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelma

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevista linkeistä.

[Oppilaanohjaus](#)

Ohjaussuunnitelmassa on hyödynnetty Opetushallituksen hyvän ohjauksen kriteereitä. Hyvälle ohjaukselle on kriteereissä määritelty läpi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kulkevat yhteistä hyvää ohjausta määrittävät teemat. Yhteisillä teemoilla korostetaan ohjauksen jatkumon merkitystä oppilaalle ja opiskelijalle. Tärkeää on taata ohjauksen tasainen laatu jokaiselle oppilaalle koulusta riippumatta.

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn- ja vastuunjako sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt. Ohjaussuunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti osana opetussuunnitelmaa.

Oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet

Perusopetuksen 1–6 vuosiluokkien oppilaanohjaus toteutetaan pääasiassa eri oppiaineiden opetuksen ja koulun muun toiminnan yhteydessä. Ohjaus tulee järjestää siten, että se tarjoaa oppilaalle sekä luokkamuotoista ohjausta että yksilöllisiin kysymyksiin syventyvää henkilökohtaista ohjausta.

Vuosiluokilla 1–6 ohjauksen aiheet liittyvät oppimiseen, opiskelutaitoihin, kasvuun, kehitykseen, valintojen tekemisen tukemiseen sekä erilaisiin arkielämän kysymyksiin. Koulupolun ensimmäisillä luokilla onnistuneesti luotu vahva pohja opiskelulle ja itsetunnolle kantaa positiivisesti läpi koko opiskeluajan.

Keskeinen osa oppilaanohjausta on myös erilaisten oppimiseen liittyvien vaikeuksien tunnistaminen sekä oikea-aikainen tukimuotojen järjestäminen. Oppilaanohjauksen keinoissa painottuvat myönteinen palaute, vahvuuksien tunnistaminen ja ratkaisukeskeinen näkökulma.

Ohjauksesta vastaa lähtökohtaisesti luokanopettaja yhteistyössä muun henkilöstön kanssa. Ohjaukseen kuuluu kodin ja koulun välinen yhteistyö. Myös toiset oppilaat voivat toimia ohjaajina esimerkiksi vertaissovittelemalla, kummioppilastoiminnan tai Välkkäri-toiminnan yhteydessä.

Ohjauksen tavoitteena on tukea oppilaan kasvua kouluyhteisön vastuulliseksi jäseneksi. Ohjauksen keinoin tuetaan oppimista ja opiskelutaitojen kehittymistä erilaisissa ryhmissä, oppimistilanteissa ja oppimisympäristöissä. Monipuolisten työskentelytapojen avulla pyritään mahdollistamaan onnistumisen kokemuksia ja auttamaan oppilasta löytämään omia vahvuuksiaan. Oppimisen haasteisiin puututaan varhaisessa vaiheessa, ja tukitoimia suunnitellaan sekä toteutetaan yhteistyössä huoltajien kanssa.

Ohjauksen painopisteet vuosiluokilla 1–2

Vuosiluokkien 1–2 oppilaat tutustuvat koulun arvoihin, käytäntöihin ja sääntöihin sekä oman luokan toimintamalleihin. Koulussa tuetaan vuorovaikutustaitojen kehittymistä ja ohjataan suhtautumaan vastuullisesti koulutyöhön ja tehtäviin. Oppilaita voidaan myös ohjata vapaa-ajan toiminnan ja koulun kerhojen pariin.

Ohjauksen painopisteet vuosiluokilla 3–6

Vuosiluokilla 3–6 syvennetään aiemmin kuvattuja vuosiluokkien 1–2 tavoitteita. Tavoitteena on myös ohjata oppilasta aiempaa suurempaan itsenäisyyteen ja vastuullisuuteen koulutyössä ja tehtävien tekemisessä. Taito- ja taideaineita valinnaisena opiskelevat kaikki luokkien 4–6 oppilaat ja vapaaehtoinen A2-kieli alkaa 4. luokalla. Oppilas voi valita A2-kieleksi ranskan, ruotsin, saksan tai venäjän kieliohjelmassa kuvatulla tavalla. B1-kieli, ruotsi, alkaa viimeistään 6. luokalta kaikilla niillä oppilailla, jotka eivät ole valinneet sitä A2-kieleksi.

Ohjauksen painopisteet vuosiluokilla 7–9

Ohjauksen painopiste yläkoulussa on oppilaanohjauksessa, josta vastaa opinto-ohjaaja. Perusopetuksen 7–9 vuosiluokilla oppilaanohjaus muodostuu luokkamuotoisesta ohjauksesta,

yksilöllisiin kysymyksiin syventävästä henkilökohtaisesta ohjauksesta, sosiaaliseen vuorovaikutukseen perustuvasta pienryhmäohjauksesta ja työelämään tutustumisesta.

Luokkamuotoisessa ohjauksessa käsitellään kaikille yhteisiä ohjauksellisia teemoja opetussuunnitelman mukaisesti. Henkilökohtaisessa ohjauksessa oppilaalla on mahdollisuus keskustella opintoihinsa, koulutukseen ja ammatinvalintoihinsa sekä elämäntilanteeseensa liittyvistä kysymyksistä. Pienryhmäohjauksessa käsitellään kaikille yhteisiä tai kunkin ryhmään osallistuvan opiskelijan henkilökohtaisia, muiden oppilaiden kanssa jaettavissa olevia ohjauksellisia kysymyksiä.

Ohjauksen tavoitteet ja toimintatavat

Oppilaanohjauksen tavoitteena on tukea oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia ja ehkäistä koulutuksellista ja sosiaalista syrjäytymistä. Ohjaus tukee oppilaan kasvua ja kehitystä: se tukee oppilaan itsetuntemuksen lisääntymistä sekä tarjoaa psykososiaalista tukea. Ohjaus tukee oppilaan opiskelutaitojen kehittymistä ja opintojen etenemistä. Sen avulla mahdollistetaan oppilaan päätöksenteko eri valinta- ja nivelvaiheissa koulupolun aikana. Ohjauksen tavoitteena onkin tukea oppilaan koulutus- ja ammatinvalintaprosessia perusopetuksen eri vaiheissa sekä jatko-opintoihin haettaessa.

Ohjaus kuuluu jokaiselle ohjaus- ja opetushenkilöstöön kuuluvalla henkilöllä. Laadukas ohjaus toteutuu silloin kun oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan.

Ohjaustoiminnan kolme osa-aluetta

1. Ohjauksen tavoitteena on oppilaan itsetuntemuksen vahvistaminen tukemalla **psykososiaalista** kasvua ja kehitystä. Oppilasta tuetaan sekä sosiaalisesti että psyykkisesti sopeutumaan ja toimimaan kouluyhteisössä.
2. Ohjauksella tuetaan opintojen etenemistä ja onnistumista sekä **opiskelutaitojen oppimista ja kehittymistä**. Ohjauksella mahdollistetaan oppilaan yksilöllinen opintopolku.
3. Ohjauksella tuetaan nuoren **koulutus ja ammatinvalintaprosessia** perusopetuksen eri vaiheissa sekä jatko-opintoihin haettaessa. Ohjauksella pyritään auttamaan nuoria tiedostamaan omia henkilökohtaisia vahvuuksiaan ja ammatillisia kiinnostuksen kohteitaan sekä antamaan tarvittavia valmiuksia tehdä elämänuraa koskevia valintoja. Tähän tehtävään liittyy keskeisesti työelämään sekä ammattien maailmaan tutustuminen sekä koulutusjärjestelmän monipuolinen tuntemus. Peruskoululaisen TET eli työelämään tutustuminen on merkittävä tekijä oman valinnan teossa ja prosessin yhtenä osana.

Ohjauksen työn ja vastuunjako

Ohjauksen koulukohtainen työn ja vastuunjako tarkennetaan osana lukuvuosisuunnitelmaa oikeiden kuvien pohjalta.

Tehtävät	Rehtori	Luokanvalvoja	Aineenopettaja	Erityisluokanopettaja	Erityisopettaja	Opinto-ohjaaja	Koulunkäynninohjaaja	Koulukoutsi
Yksilölliset opinto-keskustelut 7-8 lk		•		•	•			
Yksilölliset keskustelut tulevista opinnoista 8-9 lk						•		
Tuki oppiaineessa		•	•	•	•		•	
Opiskelutekniikka			•	•	•	•	•	
Motivaatio-ongelmat, alisuorittajat	•	•	•	•	•	•	•	•
Oppimisvaikeudet	•	•	•	•	•		•	•
Poissaolot		•	•	•	•		•	•
Yhteys opiskeluhuoltoon	•	•	•	•	•	•	•	•
Tehostettu henkilökohtainen ohjaus		•		•	•	•		•
Tuen keskustelut pienryhmäopetuksessa				•		•		•
Yksilölliset kouluvierailut 8-9 lk				•		•		•
Kouluvierailut 9 lk						•		
TET 8-9 lk				•		•		
Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa, yritykset, nuorisotyö		•				•		•
Vaativan tuen oppilaiden ohjaus				•	•	•		

Tehtävät	Rehtori	Luokan- valvoja	Aineen- opetta- ja	Erityislu- okanopettaja	Erityisopet- taja	Opinto- ohjaaja	Koulunkäyn- ninohjaaja	Koulu- koutsu
Tiedonsiirto toisen asteen oppilaitoksiin				•	•	•		
Huoltajainfo 8-9 lk	•	•		•	•			
Yhteishaun infoilta 9 lk						•		

Työskentely monialaisissa verkostoissa

Koulut toimivat aktiivisessa suhteessa ympäröivään yhteiskuntaan tekemällä yhteistyötä muun muassa toisen asteen oppilaitosten, nuorisotoimen, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden, opiskeluhuoltopalveluiden, seurakunnan, vanhempainyhdistysten sekä Ohjaamon kanssa.

Kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa

Kaikki koulussa tapahtuva ohjaus tehdään yhteistyössä kodin ja koulun kanssa. Rehtori vastaa koulussa toteuttavasta kodin ja koulun yhteistyöstä ja tiedottamisesta yhdessä muun opetus- ja ohjaushenkilöstön kanssa. Ohjauksen osalta tarkennukset kodin ja koulun yhteistyön toimintatavoista kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelman.

Työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt

Verkosto- ja työelämäyhteistyö on suunniteltua ja aktiivista. Oppilas tutustuu monipuolisesti ammatteihin, työelämään ja yrittäjyyteen. Vuosiluokilla 7–9 koulun ja työelämän yhteistyö toteutuu pääsääntöisesti TET-jaksojen (työelämään tutustuminen) kautta. Vuosiluokalla 8 järjestetään viiden päivän pituinen TET-jakso ja vuosiluokalla 9 kahden viikon pituinen TET-jakso. Opinto-ohjaajat esittelevät TET-paikkojen tarjontaa sekä huolehtivat yhteisten TET-sopimus pohjien käytöstä.

Vuosiluokilla 6 ja 9 oppilaat pääsevät tutustumaan yrittäjyyteen Yrityskylässä (NYT). Vuosiluokilla 7–9 oppilaat osallistuvat myös erilaisiin työelämään liittyviin tapahtumiin, kuten Duunitehdas-messuille. Lisäksi järjestetään työelämäoppitunteja, mikäli se on mahdollista.

Henkilökohtainen tehostettu oppilaanohjaus

Perusopetuksen **tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus** astui voimaan 1.8.2021 (ks. perusopetuslain (628/1998) pykälä 11 a (muutettu 1216/2020). Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus tarkoittaa, että sellaisella perusopetuksen 8. ja 9. luokkaa suorittavalla oppilaalla, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea, on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen oppilaanohjauksen lisäksi tarpeidensa mukaista henkilökohtaista tehostettua oppilaanohjausta.

Tehostettu oppilaanohjaus on tarkoitettu oppilaalle, joka tarvitsee jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea. Oppilaan tuen taso ei määritä yksinään tuen tarvetta, vaan oppilaan tarve saada tehostettua ohjausta päätöksentekoon, koulutuspolun jatkumon turvaamiseen ja opintojen etenemiseen perusasteella.

Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus näkyy 8. ja 9. luokilla siten, että opinto-ohjaaja aloittaa jatko-opintoihin ohjaamisen 8. luokan syksyllä (tarvittaessa 9. luokan) niiden oppilaiden kohdalla, joiden arvioidaan olevan koulutuksellisen syrjäytymisen vaarassa joko opintojen etenemisen näkökulmasta tai päätöksenteon vaikeuksista johtuen. Myös oppilaan sosiaalinen ja terveydellinen tilanne voivat vaikuttaa taustalla.

Tehostettu ohjaus toteutetaan henkilökohtaisena ohjauksena, pienryhmäohjauksena, monialaisissa verkostoissa oppilaan tukemisen suunnitteluna, kodin ja koulun yhteistyönä, työelämään ja koulutuksiin tehostetusti tutustumisena. Opinto-ohjaaja koordinoi yhdessä moniammatillista yksilöllistä oppilashuoltoa tekevien kanssa oppilaan tuen tarvetta. Henkilökohtaiseen jatko-opintosuunnitelmaan kirjataan oppilaan vahvuuksia sekä tavoitteita siirtymisestä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.

Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus on yksilöllistä oppilaanohjausta ja opiskelun tukea, jota opinto-ohjaaja, aineenopettaja ja erityisopettaja voivat tarjota havaitun tarpeen perusteella, esimerkiksi koulunkäynnin motivoinnin, jatko-opinto- ja urasuunnitelmien lisätuen tai muun arvioidun tarpeen nojalla.

Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta saavalle oppilaalle laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Jatko-opintosuunnitelma on kaksiosainen. Opetuksen järjestäjän vastuulla on ohjata ja valvoa oppivelvollisia perusopetuksen ja yhteishaun aikana. Osana tätä ohjausta opetuksen järjestäjä arvioi yhdessä oppivelvollisen ja hänen huoltajansa kanssa, mikä koulutus on opiskelijalle sopivin ottaen huomioon erityisen tuen tarpeet.

Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen kirjaukset tehdään Wilman *Oppilaanohjaus*-välilehdelle.

5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallista näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen](#)

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallista näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Yhteinen vastuu koulupäivästä](#)

Porvoossa yhteinen vastuu koulupäivästä rakentuu seuraavasti:

- Kouluyhteisössä kunnioitetaan kaikkia.
- Oppilas on vastuussa kouluyhteisön jäsenenä siitä, että hän käyttäytyy muita kiusaamatta ja syrjimättä eikä vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.
- Koulun toimintakulttuuri tukee oppimista ja hyvinvointia.
- Toiminta- ja opiskeluympäristöt ovat asianmukaisia ja eri ikäkausille suunnattuja.
- Oppilaan koulupäivä nähdään kokonaisuutena, johon voi kuulua koulumatkojen ja koulutyön lisäksi kerho- ja iltapäivätoimintaa.
- Eri toimijoiden kesken tehdään tiivistä yhteistyötä ja jaetaan vastuuta liittyen koulupäivän kokonaisuuteen.
- Käytetään erilaisia ohjelmia ja toimintamalleja, jotka tukevat hyvää ja turvallista koulupäivää mm. KiVa-koulu, ProKoulu, tutorit, kummioppilastoiminta sekä luottamusoppilas- ja tukioppilastoiminta.

5.1.1 Perusopetuksen teemat yhteisöllisen hyvinvoinnin vahvistamiselle

- **Yhteisöllisyys, osallisuus ja ryhmäyttäminen:** Yhteisöllisyyden kokemus antaa oppilaalle tunteen yhteisöön ja ryhmään kuulumisesta, osallisuus puolestaan auttaa oppilasta kiinnittymään ryhmään ja kouluun. Ryhmäyttämisen myötä oppilas kokee olevansa tärkeä osa ryhmäänsä. Toteutuessaan nämä kaikki tukevat koululäsnäoloa.
- **Arjen taidot:** Arjen selviytymistaidot ovat tärkeä osa oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia. Ne kattavat mm. seuraavat asiat: *ehkäisevä päihdetyö, lepo, liikunta, ruoka, rentoutuminen, keskittyminen*.

- **Tunnetaidot:** *itsesäätely, itsetuntemus, empatia ja myötätunto, rauhoittuminen.* Tunnetaidot tarkoittavat kykyä havaita, ilmaista ja säädellä omia tunteita. Tunnetaidot ovat itsetuntemuksen ja hyvän mielenterveyden perusta.
- **Kaveritaidot ja ristiriitojen ratkaisu:** Kaveritaidoilla tarkoitetaan kykyä asettua toisen asemaan, ratkaista ristiriitoja ja neuvotella, jotka ovat tärkeitä taitoja työelämässä aikuisenakin.
- **Mediakasvatus:** Aikuisen ohjauksella oppilas oppii käyttämään mediaa turvallisesti, kun hänen medialukutaitonsa ja turvallisen mediankäytön osaamisensa kasvaa. Turvallinen median käyttö edesauttaa oppimista.
- **Turvataidot, turvaverkko ja selviytymiskeinot:** Turvataitojen myötä oppilas tunnistaa oman yksityisyytensä rajat. Oman turvaverkon ja henkilökohtaisten selviytymiskeinojen tunnistaminen auttaa oppilasta huomaamaan, kenen puoleen hän voi kääntyä hankalassa tilanteessa.

5.1.2 Kouluun kiinnittyminen

Kouluun kiinnittyminen on oppilaan ja hänen kouluympäristönsä välinen vuorovaikutussuhde. Kouluun tehtävänä on luoda oppilaalle edellytykset kouluun kiinnittymiselle. On tärkeää, että oppilaat tuntevat kuuluvansa kouluyhteisöön. Myönteiset suhteet ikätovereihin ja koulun aikuisiin lisäävät myös osallisuuden ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Turvallinen ympäristö, välittävä ja kannustava ilmapiiri, myönteiset yhteiset kokemukset, kiireettömyys ja kuulluksi tuleminen antavat lapselle ja nuorelle voimaannuttavia kokemuksia ja edistävät oppilaan kiinnittymistä kouluyhteisöönsä.

Kouluun kiinnittymisen kolme ulottuvuutta

1. Emotionaalinen: kouluun liittyvät tunnekokemukset

- positiivinen ja kannustava vuorovaikutus, luokan positiivinen vahvistaminen ja hyvän huomaaminen
- jatkuva ryhmäytymiseen ja turvalliseen luokkailmapiiriin panostaminen yhteistyössä opiskeluhuollon henkilöstön tai muun koulun ulkopuolisen toimijan kanssa
- tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu osana opetusta
- kiusaamista ja muuta syrjintää ehkäisevä toiminta, muun muassa KiVa-koulu
- oikeudenmukainen ja tasa-arvoinen kohtelu
- panostus ympäristön viihtyvyyteen, terveellisyyteen ja turvallisuuteen

2. Toiminnallinen: aktiiviseen osallisuuteen liittyvät tekijät

- oppilaiden arvostava ja kunnioittava kohtaaminen (ei syyttävä) ja kuunteleminen
- inklusiivisuuden, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen
- oppilaiden itsenäisyyden kehittäminen oppilaan valmiudet huomioiden
- yhteistyö huoltajien kanssa, keskustelu läsnäolon merkityksestä sekä tiedottaminen läsnäolon seuraamisen ja poissaoloihin puuttumisen käytänteistä

3. Kognitiivinen: oppimiseen liittyvät tekijät

- o oppimisvaikeuksien selvittäminen ja tuen tarpeen havaitseminen varhaisessa vaiheessa
- o kolmiportaisen tuen hyödyntäminen, oppilaat saavat riittävästi ohjausta ja tukea oppimiseensa
- o eriyttäminen alas- ja ylöspäin oppilaan edellytyksien mukaisesti
- o joustavat opetusjärjestelyt liiallisen kuormituksen välttämiseksi, esimerkiksi monipuoliset mahdollisuudet osaamisen osoittamiseen

Porvoon toimintamalli läsnäolon tukemiseksi

Kouluun kiinnittymisen tueksi otetaan syksyllä 2023 käyttöön yhteinen ”Koululäsnäolon tukeminen porvooolaisissa peruskouluissa” -malli. Mallin tavoitteena on ennaltaehkäistä poissaoloja, seurata poissaoloja suunnitelmallisesti sekä puuttua poissaoloihin ja selkeyttää opettajien ja opiskeluhuoltohenkilöstön vastuutehtäviä poissaoloihin liittyen. Poissaolojen ehkäisemisessä kouluun kiinnittymistä ja läsnäoloa tuetaan niin kouluyhteisön kuin yksittäisen oppilaan tasolla. Keskustelu huoltajien kanssa läsnäolon merkityksestä sekä tiedottaminen poissaolojen seurannasta ja puuttumisen käytänteistä tukee oppilaiden läsnäoloa koulussa.

Yhteisöllinen hyvinvointityö poissaolojen ehkäisemiseksi

Poissaolojen ehkäisemisessä kouluun kiinnittymistä ja läsnäoloa tuetaan niin kouluyhteisön kuin yksittäisen oppilaankin tasolla. Oppimista ja hyvinvointia edistävän koulutyön lähtökohtana on yhteinen vastuu jokaisen hyvästä ja turvallisesta koulupäivästä. Hyvinvoinnin edistäminen kuuluu kaikille koulun aikuisille. Positiivisen toimintakulttuurin rakentaminen edistää oppimista, osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia.

Yhteisöllisessä hyvinvointityössä koulut edistävät teemoja vuosikelloajatuksen mukaisesti. Koulujen tulee suunnitella ja toteuttaa koulunsa hyvinvoinnin kokonaisuutta Porvoon vuosikellon pohjalta eri vuosiluokilla tai vaihtoehtoisesti koulut voivat valita käyttämänsä mallin jo olemassa olevista malleista. Tällaisia malleja ovat esimerkiksi Koulukunnossa yhdessä, Rovaniemen hyvinvoinnin vuosikello, Oulun tunne- ja turvataitokasvatusmalli, Mieli ry:n materiaalit). Koulut voivat myös laatia mallin itse.

Porvooolaisen hyvinvoinnin vuosikellon teemat ovat kaikille yhteisiä, mutta toteuttamistapa voi vaihdella. Yhteiset teemat auttavat kiinnittämään huomiota oppilaiden psyykkiseen, fyysiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin koko lukuvuoden ajan.

5.1.3 Yhteisöllisten opiskeluhoitoryhmien vastuut

Koko koulua tukeva ennalta ehkäisevä yhteisöllinen työ on opiskeluhoitollon ensisijainen toteuttamismuoto. Koulukohtainen yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä, jota johtaa koulun rehtori ja jossa opettajat, opiskeluhoitohenkilöstö, hoitajat ja oppilaat ovat osallisina, on vastuussa koulun yhteisöllisestä opiskeluhoitollasta. Tehtäviin kuuluu muun muassa huolehtia oppilaiden osallisuuden toteutumisesta sekä suunnitella, seurata ja kehittää yhteistyökäytänteitä koulun sisällä, kodin ja koulun välillä sekä ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Koulukohtaiset ratkaisut ja käytännön toteutukset täsmennetään ja arvioidaan koulujen lukuvuosisuunnitelmissa.

Porvoon kaupungin yhteisöllisen opiskeluhoitollon ohjausryhmä vastaa yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista.

5.1.4 Tehtävät ja vastuut ennaltaehkäisevässä työssä

Koulun henkilökunta	Luokanopettajat/ luokanvalvojat	Opiskeluhoitollon henkilöstö	Hoitaja	Rehtori
- Koulun kiinnittämisen kolmen ulottuvuuden edistäminen: emotionaalinen, toiminnallinen ja kognitiivinen - Opettajat merkitsevät aina poissaolot Wilmaan	- Seuraa poissaoloja säännöllisesti ja selvittää mahdollisia selvittämättömiä poissaoloja - On yhteistyössä hoitajien kanssa	- Osallistuu yhteisölliseen opiskeluhoitotyöhön - Oppilaiden ja hoitajien osallisuutta ja vuorovaikutusta tukevaa hyvinvointityötä - Kouluterveydenhoitollon vuosittaiset terveystarkastukset, terveysterveystyö	- Huolehtii siitä, että lapsi tulee koulun - Ilmoittaa Wilman kautta, kun lapsi on poissa koulusta - Anoo Wilman kautta mahdolliset ennalta suunnitellut vapaat	- Johtaa koulun yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä - Tiedottaa läsnäolon merkityksestä sekä poissaolon seurannan ja puuttumisen käytänteistä

5.1.5 Poissaolojen seuraaminen

Poissaolojen seuraaminen Wilmassa

Oppituntimerkinnät, joita luokitellaan poissaoloksi:

Poissaolo terveydellisistä syistä	Oppilas on fyysisesti poissa koulusta: sairaus, fyysiseen tai psyykkiseen terveyteen liittyvä terapia, hammaslääkärikäynti tai leikkaus. Terveystietoa ei kirjata erikseen.
Ennalta anottu vapaa	Huoltaja anoo vapaata Wilman kautta: opettajalta mikäli poissaolo kestää korkeintaan kolme koulupäivää ja rehtorilta, jos poissaolo on pidempi kuin kolme koulupäivää. Opettaja tai rehtori tekee merkinnän huoltajan ilmoittaman tai anomuksessa mainitun tiedon mukaan.
Muu selvitetty poissaolo	Käytetään vain, kun poissaolo ei kuulu mihinkään muuhun kategoriaan. Opettaja tai huoltaja tekee merkinnän Wilmaan.
Luvaton poissaolo	Luvattomaksi luokiteltu poissaolo, pinnaus tai yli yhden oppitunnin kestävä myöhästyminen, jonka opettaja tai huoltaja on selvittänyt.
Selvittämätön poissaolo	Koululla ei ole tietoa, miksi oppilas on poissa. Opettaja tai huoltaja voi selvittää poissaolon ja muuttaa toisen kategorian merkinnäksi.

Viestiautomaatti poissaoloista otetaan käyttöön syyslukukaudella 2023. Wilman kautta tulee viesti luokanopettajalle / luokanvalvojalle sekä huoltajalle kun poissaolo on huolestuttava.

1. Huoli herää - varhaiset merkit

Koulun henkilökunnan tulisi reagoida herkästi varhaisiin merkkeihin, jotta poissaolo-ongelma tulee näkyväksi ja siihen on mahdollisuus puuttua varhaisessa vaiheessa. Varhainen ongelman havaitseminen ja siihen puuttuminen voi estää sen, että poissaolo muuttuu pitkäkestoiseksi

- Useita huolta herättäviä poissaoloja tai myöhästelyjä
- Vaikeus palata kouluun vapaapäivien, lomien tai sairastumisien jälkeen
- Poissaoloja varsinkin päivinä, jolloin on kokeita tai esitelmiä tiettyjen aineiden oppitunneilta
- Poissaoloja oppitunneilta, vaikka on koulussa
- Lisääntyneet käynnit kouluterveydenhoitajan luona
- Lisääntyneet psykosomaattiset oireet, kuten päänsärky ja vatsakipu
- Jatkuva yhteydenpito kotiin koulupäivän aikana
- Muutoksia koulunkäynnissä esimerkiksi tekemättömät läksyt ja laskevat arvosanat
- Muutoksia kaverisuhteissa.

Tehtävä ja vastuut, kun huoli herää

Koulun henkilökunta	Luokanopettaja/luokanvalvoja	Opiskeluhuollon henkilöstö	Huoltaja
-Jokaisella koulun aikuisella, jolla huoli herää, on vastuu reagoida poissaoloihin ja viedä asia eteenpäin luokanopettajalle tai luokanvalvojalle	- Ottaa poissaolon puheeksi oppilaan ja huoltajan kanssa - Merkitsee Wilman tukitoimiin, että asia on otettu käsittelyyn - Konsultoi tarvittaessa opiskeluhuollon henkilöstöä - Kutsuu tarvittaessa huoltajan luvalla koolle monialaisen asiantuntijaryhmän	- Antaa konsultaatiotukea opetushenkilöstölle sekä huoltajille - Kuraattoripalvelut: tukikusteluja, ryhmätoimintaa - Psykologipalvelut: tukikusteluja, tutkimuksia - Kouluterveydenhuollon palvelut; ilman ajanvarausta toimivat walk-in -vastaanotot - Osallistuu mahdollisiin monialaisen asiantuntijaryhmän kokouksiin	-Ilmoittaa poissaoloista viipymättä, kun oppilas on poissa koulusta - On yhteydessä luokanopettajaan/ luokanvalvojaan tai opiskeluhoitopalveluihin huolestaan lapsensa poissaoloihin liittyen

2. Huolestuttava poissaolo – tilanteen selvitys

Poissaolo on huolestuttava, jos poissaoloja on toistuvasti 10–19 % oppitunneista. Tällöin tulee kartoittaa poissaolosten syyt, jotta tukitoimet on mahdollista käynnistää ja räätälöidä oppilaan tarpeen mukaan. Kotona huolestuttava poissaolo voi ilmetä niin, että oppilaalla on suuria vaikeuksia lähteä kouluun, mikä haittaa perheen arkea.

Syyt voivat liittyä:

- **Lapseen tai nuoreen**

- Oppimisvaikeudet
- Kiinnostumattomuus koulusta
- Sosiaalisten tilanteiden pelko
- Mielenterveys, erityisesti ahdistuneisuus ja masennus
- Fyysinen / somaattinen terveydentila
- Neuropsykiatriset oireet
- Seksuaali-identiteettiin ja seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvät kysymykset

- **Oppimisympäristöön**

- Kouluun liittyvien negatiivisten tunnetilojen välttäminen
 - Luokan / koulun ilmapiiri
 - Suhde opettajaan
 - Tuen riittämättömyys
 - Kiusaaminen
- Kouluun liittyvien sosiaalisten ja / tai arviointitilanteiden välttäminen (ryhmytöt, esiintyminen, kokeet)
- Yhteistyökäytännöt

- **Perheeseen**

- Kuormittavat tapahtumat ja tilanteet
- Fyysinen tai psyykinen sairaus
- Lapsen ja vanhemman väliset vuorovaikutushaasteet
- Halu jäädä vanhempien kanssa kotiin, eroahdistus

- **Kaveripiiriin**

- Ongelmat koulukavereiden kanssa
- Kaveripiirin vaikutus, esimerkiksi lintsaaminen
- Tarve hakea palkitsevia tilanteita koulun ulkopuolelta kavereiden kanssa

Tehtävät ja vastuut, kun poissaolo on huolestuttava

Koulun henkilökunta	Luokanopettaja/luokanvalvoja	Opiskeluhuollon henkilöstö	Huoltaja
-Oppilaalla on nimetty aikuinen, esimerkiksi koulukäynninohjaaja tai koulukoutsi, joka tukee kouluun sitoutumista	-Keskustelee oppilaan ja huoltajan kanssa poissaolon syyn selvittämiseksi ja tekee jatkaisen yhteydenoton jälkeen uuden tukimerkinnän Wilmaan -Keskustelee huoltajan luvalla opiskeluhoitohenkilöstön kanssa	-Selvittää poissaolojen syyt yhdessä oppilaan kanssa -Tukikeskustelut: kuraattori, psykologi, psykiatrinen sairaanhoitaja -Kouluterveydenhuollon palvelut; ilman ajanvarausta toimivat walk-in-vastaanotot -Osallistuu monialaisen asiantuntijaryhmän kokouksiin -Tekee tarvittaessa tai mikäli huoltaja ei anna lupaa kutsua	-Selvittää koulu- poissaolojen syitä ja pohtii ratkaisuja yhdessä koulun ja opiskeluhuollon kanssa -Osallistuu monialaisen asiantuntijaryhmän kokouksiin

	-Kutsuu huoltajan luvalla koolle monialaisen asiantuntijaryhmän	koolle asiantuntijaryhmää, yhteydenottopyynnön tai lastensuojeluilmoituksen (yhteistyössä opetushenkilöstön kanssa)	
--	---	---	--

3. Ongelmallinen poissaolo

Poissaolo on ongelmallinen, jos poissaolojen osuus oppitunneista on toistuvasti 20 % tai enemmän.

Kun oppilas ei tule kouluun on suunniteltava oppilaan paluuta kouluun. Tavoitteena on, että oppilas palaa omaan kouluun/opetusryhmään. Selkeän suunnitelman avulla on parempi mahdollisuus onnistua. On tärkeää antaa tarvittava aika kouluun paluuseen, prosessia ei saa kiirehtiä. Tuki räätälöidään oppilaan tarpeen mukaan. Erilaiset yksilölliset, joustavat ratkaisut ja sopimukset ovat tarpeen. Systemaattinen tapa käsitellä poissaoloja sekä koulu- että kuntatasolla mahdollistaa yhdenvertaisen ja samankaltaisen tuen oppilaille. Kun on kysymys ongelmallisesta poissaolosta koulunkäytikyvyn arvioinnissa ja tukitoimien järjestämisessä tarvitaan perheen, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetustoimen yhteistyötä. Oppilaan tukemiseksi on välttämätöntä tehdä tiivistä yhteistyötä moniammatillisessa tiimissä.

Tehtävät ja vastuut, kun poissaolo on ongelmallinen

Luokanopettaja/ luokanvalvoja	Opiskeluhuollon henkilöstö	Huoltaja	Rehtori
Osallistuu moniammatillisen asiantuntijaryhmän säännöllisiin seuranta-palaveriin	Tekee tiivistä yhteistyötä moniammatillisessa tiimissä, jossa sovitut tukitoimet arvioidaan	Perhe voi ottaa yhteyttä lapsiperhesosiaalityöhön tai lastensuojeluun. Mikäli perheellä jo on asiakkuus, voi olla tarve yhteistyön tiivistämiseen	Tekee yleisen ja tehostetun tuen oppilaiden osalta päätökset mahdollisista erityisistä opetusjärjestelyistä esimerkiksi lyhenne-tyistä koulupäivistä ja vuosi-luokattomasta opiskelusta
Tekee yhteistyötä mahdollisten ulkopuolisten toimijoiden kanssa	Tekee yhteistyötä mahdollisten ulkopuolisten toimijoiden kanssa		
Tekee yhteistyössä opiskeluhuollon henkilöstön kanssa yhteydenottopyynnön / lastensuojeluilmoituksen, mikäli poissaolo jatkuu tukikeinoista huolimatta	Tekee yhteistyössä koulun henkilöstön kanssa yhteydenottopyynnön/ lastensuojeluilmoituksen mikäli poissaolo jatkuu huolimatta tukikeinoista	Osallistuu monialaisen asiantuntijaryhmän kokouksiin	

	Kouluterveydenhoitaja haastattelee oppilasta, konsultoi koululääkärinä haastattelun jälkeen ja varaa ajan koululääkärille psykiatrisen sairaanhoitajan tapaamiset		
--	---	--	--

Toimintamallin seuranta ja kehittäminen

Porvoon kaupungin yhteisöllisen opiskeluhoollon ohjausryhmä seuraa ja kerää tietoa kouluilta koululäsnäolon yleisestä tilanteesta ja toimintamallin toimivuudesta muun muassa Wilmassa kerättyjen poissaolotilastojen ja koulujen lukuvuosisuunnitelmien kautta. Ennaltaehkäisevän työn, seurantamenetelmien ja poissaoloihin puuttumisen käytänteitä muokataan ja kehitetään tarvittaessa.

5.2 Yhteistyö

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Yhteistyö](#)

5.2.1 Oppilaiden osallisuus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Oppilaiden osallisuus](#)

Porvoossa oppilaiden osallisuutta vahvistavia toimintamalleja ovat muun muassa:

- Oppilaskuntatoiminta
- Suunniteltu välituntitoiminta, KiVa-koulu –toiminta, erilaiset projektit ja teemapäivät, luottamusoppilas- ja tukioppilastoiminta jne.
- “Kuuluuko nuorten ääni” -vaikuttamistapahtuma ja [Porvoon kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet](#)
- [Nuorisovaltuustotoiminta](#)

5.2.2 Kodin ja koulun yhteistyö

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Kodin ja koulun yhteistyö](#)

Koulu on yhteistyössä huoltajan kanssa niin, että huoltaja voi osaltaan tukea lastensa tavoitteellisesta oppimisesta ja koulunkäyntiä. Tässä yhteistyössä on tärkeää huomioida seuraavat asiat:

- Säännöllinen yhteydenpito oppilaan huoltajiin läpi kouluvuoden.
- Tiedottamisen pelisäännöt selviksi huoltajille (kaupungin ja koulujen www-sivut, Wilma jne.)
- Lukuvuositiedote oppilaalle ja huoltajalle lukuvuoden alussa
- Huoltajalle tiedotetaan miten koulun henkilökunnan tavoittaa.
- Arviointikeskustelut oppilaan, opettajan ja mahdollisesti huoltajan välillä.
- Kodin ja koulun päivään osallistuminen tai muun yhteistyötä edistävän koulupäivän viettäminen.
- Kuunnellaan huoltajien esittämiä toiveita koulun ja kodin yhteistyölle ja kehitetään niitä eteenpäin.

Huoltajille järjestettävät tilaisuudet

- Vähintään kerran lukuvuoden aikana ja tarvittaessa
- Käytetään osallisuutta tukevia malleja (mm. pienryhmäkeskusteluja, pajailtoja ja muita toiminnallisia työtapoja).
- Käsitellään huoltajien toiveiden mukaisia aiheita.
- Huoltajat osallistuvat vanhempainiltojen/pajailtojen yms. järjestämiseen.
- Järjestetään mahdollisuuksien mukaan tilaisuuksia, joihin voi osallistua koko perhe.
- Järjestetään mahdollisuuksien mukaan tilaisuuksia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa (esim. nuorisopalvelut)

Yhteistyön tiivistäminen vanhempainyhdistyksen kanssa

- Koulu vastaa yhteistyöstä vanhempainyhdistyksen kanssa.
- Vanhempainyhdistys otetaan mukaan kouluvuoden suunnitteluun.
- Siirtymävaiheissa kiinnitetään huomiota huoltajien ryhmäytymiseen.

Kodin ja koulun välinen yhteistyö täsmennetään koulun lukuvuosisuunnitelmaan.

5.2.3 Koulun sisäinen yhteistyö ja yhteistyö muiden tahojen kanssa

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Koulun sisäinen yhteistyö ja yhteistyö muiden tahojen kanssa](#)

Koulujen sisäistä yhteistyötä ja yhteistyötä muiden tahojen kanssa tehdään monipuolisesti ja useilla eri tasoilla.

Yhteistyö koulun sisällä

- Koulun yhteisesti sovitut käytännöt, joihin sitoudutaan.
- Selkeä vastuunjako yhteisistä tehtävistä ja vastuista.
- Yhteisesti sovitut tiedottamisen pelisäännöt ja kanavat.
- Henkilökunta arvioi ja kehittää yhteistyötä yhdessä.

Koulujen välinen yhteistyö

- Oppilaat tekevät yhteistyötä.
- Siirtymävaiheissa pidetään huolta tiedonsiirrosta ja käytännön järjestelyistä.
- Jaetaan osaamista ja tietoa.
- Järjestetään mahdollisuuksien mukaan vierailuja, tapaamisia, keskusteluja jne.
- Lisätään ja monipuolistetaan yhteistyötä koulujen välillä.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa

- Yhteistyö tukee opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.
- Yhteistyö avaa ovia ympäröivään yhteiskuntaan ja erilaisiin oppimisympäristöihin.
- Tuo monipuolisuutta opetukseen ja oppimiseen.
- Hyödynnetään koulussa mahdollisuuksien mukaan.

Koulun yhteistyökumppaneita ja heidän tarjoamiaan palveluita

- Porvoon kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
- [Kultis - Kulttuurikasvatusta kouluikäisille](#)
 - [Kultis alakouluille](#)
 - [Kultis yläkouluille](#)
- [Nuorisopalvelut](#)
- Seurakunnat
- [Porvoon luontokoulu](#)
- Paikalliset yritykset ja yhdistykset
- Hyvinvointialue
- Mahdolliset muut toimijat

Yhteistyön toteuttaminen

- Suunnitellaan yhteisesti, mahdollisesti myös oppilaiden kanssa.
- Jaetaan vastuut yhdessä.
- Tiedotetaan selkeästi.
- Tavoitteena on mahdollisimman yhdenvertaiset palvelut kaikille koululaisille.
- Yhteistyötä kehitetään yhdessä eri toimijoiden kesken.
- Arvioidaan koulun toimintakertomuksessa.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten toimien käyttö

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö](#)

Liitteet

[Järjestyssäännöt Porvoon kaupungin suomenkielisissä peruskouluissa](#)

Tätä suunnitelmaa noudatetaan kaikissa Porvoon suomenkielisissä peruskouluissa. Suunnitelma pohjautuu perusopetuslain (628/1998) pykäliin 29, 35 ja 36.

5.3.1 Henkilökunnan perehdytys ja osaamisen varmistaminen

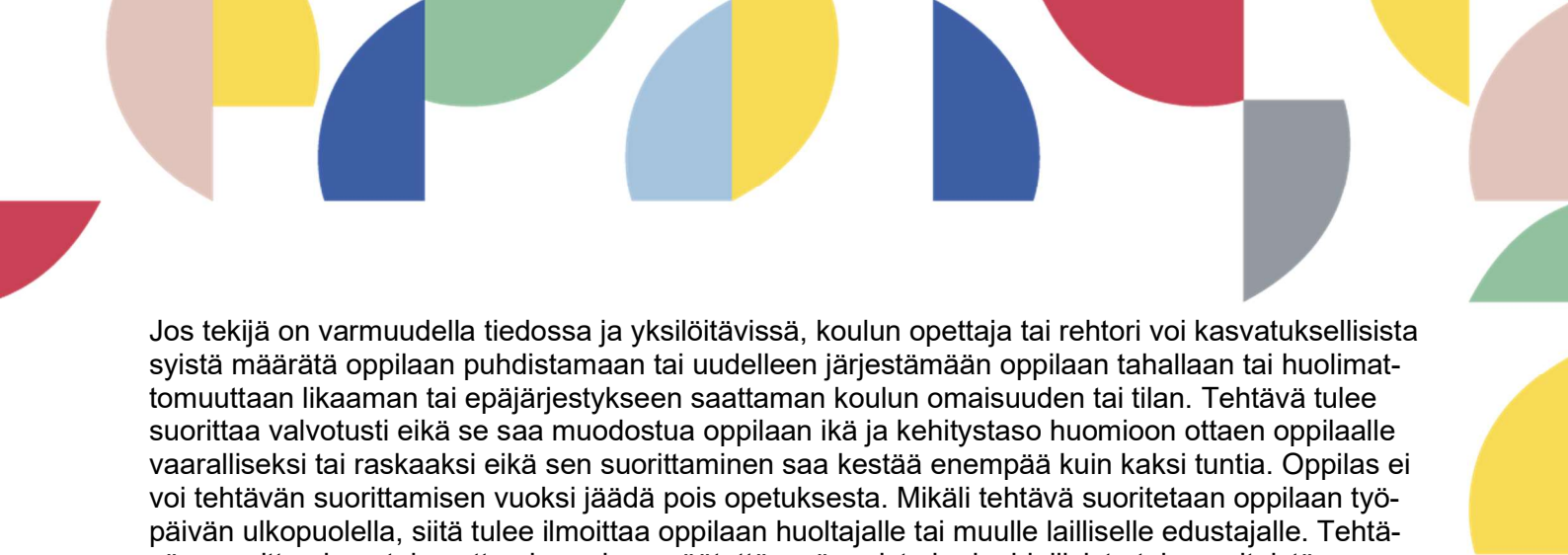
Kasvatuskeskusteluista ja kurinpidollisten toimien käyttöä koskeva suunnitelma käydään läpi jokaisen lukuvuoden alussa. Koulun rehtori varmistaa, että koko henkilökunta perehtyy suunnitelmaan ja toimii sen mukaisesti. Samalla varmistetaan, että opetushenkilöstö tietää, miten kasvatuskeskustelu ja kurinpidollisten toimien käyttö kirjataan Wilman Tuki-välilehdelle.

Rehtori varmistaa, että koulun järjestyssäännöt perustuvat kaupungin yhteisiin järjestyssääntöihin. Luokanopettajat tai luokanvalvojat kertaavat vuosittain koulun järjestyssäännöt yhdessä oppilaiden kanssa. Lisäksi luokanopettajat tai luokanvalvojat käyvät vuosittain läpi suunnitelman kasvatuskeskusteluista ja kurinpidollisten toimien käytöstä oppilaiden kanssa oppilaiden ikä ja kehitystaso huomioon ottaen.

5.3.2 Oppilaan velvollisuudet

Oppilaan tulee osallistua opetukseen, johon hänet on otettu, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta. Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Oppilaan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

Oppilaan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa. Vahingoista tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai tämän muulle lailliselle edustajalle.

Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan. Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi eikä sen suorittaminen saa kestää enempää kuin kaksi tuntia. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä muista kurinpidollisista toimenpiteistä.

5.3.3 Kurinpidolliset portaat

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Opetuksen järjestäjällä on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi myös kasvatustilaa ja erilaisia kurinpitotoimia. Kasvatustilakäytössä ja kurinpitotoimissa noudatettavasta menettelystä säädetään perusopetuslaissa.

Opetus- ja ohjaushenkilöstön päivittäinen ohjaus ja palaute ennaltaehkäisee kasvatustilakäytön ja kurinpidollisten toimien käytön tarvetta sekä toimii keinona lievään epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumisessa.

Kasvatustilakäyttö on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen, mikäli ohjaus ja palaute sekä muut pedagogiset ratkaisut eivät ole riittäviä tai rike on riittävän suuri. Kasvatustilakäytön tavoitteena on ohjata oppilasta ottamaan vastuuta koulunkäynnistään ja käyttäytymisestään.

Kurinpitotoimia ovat perusopetuslain mukaan jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Kurinpitotoimia käytetään lähtökohtaisesti silloin, kun ohjaus ja palaute sekä kasvatustilakäytöt eivät ole olleet riittäviä toimenpiteitä epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi.

Muita perusopetuslain mukaisia turvaamis- ja ojentamistoimenpiteitä ovat opetustilanteesta tai muusta tilaisuudesta poistaminen, opetukseen osallistumisen epääminen, esineiden tai aineiden haltuun ottaminen, oikeus tarkastaa oppilaan tavarat ja kotitehtävien tekeminen työpäivän jälkeen.

Kurinpidolliset portaat kuvaavat lähtökohtaista menettelyjärjestystä kurinpidollisissa toimissa. Kurinpidollisten portaiden jälkeen on tarkennettu kurinpidollisiin toimiin liittyvät menettelytavat sekä

käytössä olevat muut perusopetuslain mukaiset turvaamis- ja ojentamistoimenpiteet.

Kuvio 1. Kurinpidolliset portaavat.

5.3.4 Kasvatuskeskustelut, kurinpitotoimet ja muut turvaamis- tai ojentamistoinenpiteet

Kasvatuskeskustelut

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muutoin rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti, voidaan ensisijaisena toimenpiteenä määrätä osallistumaan yhteensä enintään kaksi tuntia kestävään kasvatuskeskusteluun. Koulun opettaja tai rehtori määrää kasvatuskeskustelun. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se katsotaan tarpeelliseksi.

Kasvatuskeskustelusta vastaa ensisijaisesti tilanteen kohdannut opettaja. Keskustelu järjestetään mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen. Kasvatuskeskustelun voi järjestää kerralla tai useammalla kerralla, mikäli huoltaja osallistuu siihen. Keskustelu voidaan pitää koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella.

Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja tarvittaessa selvitetään laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kasvatuskeskustelu tulee kirjata Wilmaan Tuki-välilehdelle. Kasvatuskeskustelun yhteydessä pohditaan tarvittaessa myös muiden tukitoimien, kuten oppilashuollollisen tuen, tarvetta.

Kurinpitotoimet

Kurinpitotoimea harkittaessa tulee aina ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä.

Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, kirjallisen varoituksen antamista oppilaalle ja oppilaan määräämisaikaista erottamisesta on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen edellä mainituista kurinpitotoimesta päättämistä on myös oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Kaikki oppilaaseen kohdistetut kurinpidolliset toimet tulee kirjata Wilmaan. Kurinpidollisten toimien käytön yhteydessä pohditaan tarvittaessa myös muiden tukitoimien, kuten oppilashuollollisen tuen, tarvetta.

Jälki-istunto

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi. Koulun opettaja tai rehtori määrää jälki-istunnon.

Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan.

Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetus-suunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta.

Jälki-istunto kirjataan Wilmaan Tuki-välilehdelle. Oppilaalle järjestetään tarvittava oppilashuolto.

Kirjallinen varoitus

Oppilaalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Koulun rehtori (alurehtori 1.8.2023 alkaen) antaa kirjallisen varoituksen.

Kirjallisesta varoituksesta on annettava päätös. Oppilaalle on järjestettävä tarvittava oppilashuolto.

Määräaikainen erottaminen

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Suomenkielinen koulutusjaosto tekee päätöksen oppilaan määräajaisesti erottamisesta.

Kun oppilas on käyttäytynyt niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus on kärsinyt tai vakavasti vaarantunut, ja on olemassa ilmeinen vaara, että väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu, määräaikainen erottaminen voidaan panna täytäntöön sen estämättä, ettei päätös ole lainvoimainen.

Määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräajaisesti erottamisesta päätetään.

Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määräajaksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetus-suunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Oppilaalle ja oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on varattava tilaisuus osallistua henkilökohtaisen suunnitelman laatimiseen.

Määräajaisesti erottamisesta on tehtävä päätös. Oppilaalle on järjestettävä tarvittava oppilashuolto. Lisäksi oppilaan määräajaisesti erottamisesta on tarvittaessa ilmoitettava Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaalipalveluihin.

Muut turvaamis- tai ojentamistoimenpiteet

Opetustilanteesta tai muusta tilaisuudesta poistaminen

Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta. Rehtorilla ja opettajalla on oikeus poistaa luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta oppilas, joka ei noudata poistumismääräystä. Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa koulun alueelta oppilas, joka ei poistu saatuaan tiedon opetuksen epäämisestä.

Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Rehtori ja opettaja voivat tilanteissa toimia yhdessä tai kumpikin erikseen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.

Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa. Opetustilanteesta tai muusta tilaisuudesta poistaminen kirjataan Wilmaan Tuki-välilehdelle.

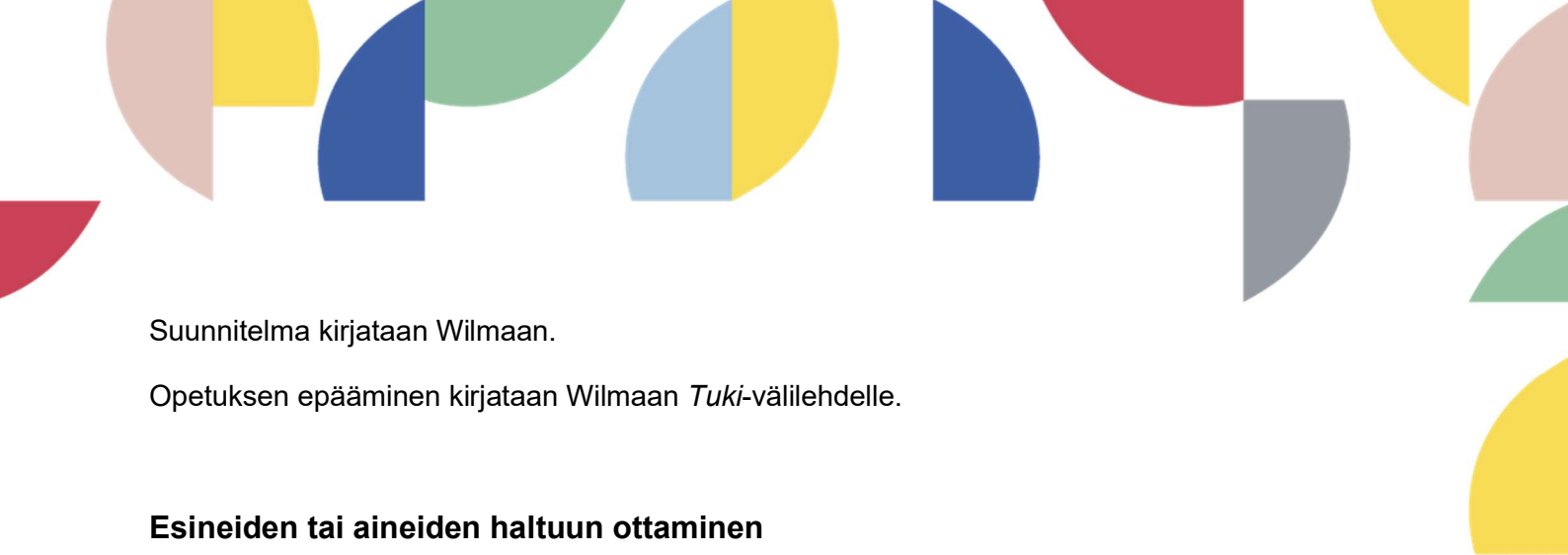
Opetukseen osallistumisen epääminen

Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen edellä mainitulla perusteella myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.

Rehtori kertoo oppilaalle ja oppilaan huoltajille mahdollisuudesta keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen.

Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa, kun hänet on poistettu luokkahuoneesta, muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta tai kun oppilaan opetukseen osallistuminen on evätty jäljellä olevan ja sitä seuraavan työpäivän ajaksi. Pääsääntöisesti pyritään siihen, että oppilaan huoltaja hakee oppilaan koulusta, mikäli oppilaan osallistumisen opetukseen evätään.

Oppilaalle tehdään suunnitelma palaamisen tukemiseksi. Rehtori on yhteydessä huoltajaan ja laatii huoltajan kanssa suunnitelman oppilaan kouluun palaamisesta sekä varmistaa, että huoltajalla on oppilashuollon yhteystiedot. Oppilaalle ja oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on varattava tilaisuus osallistua suunnitelman laatimiseen.

Suunnitelma kirjataan Wilmaan.

Opetuksen epäminen kirjataan Wilmaan *Tuki*-välilehdelle.

Esineiden tai aineiden haltuun ottaminen

Rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.

Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita sekä esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen.

Haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Haltuun otettu esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Opetusta häiritsevä esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle oppitunnin tai tilaisuuden päättymisen jälkeen, mahdollisimman pian haltuunotosta. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle viimeistään työpäivän päättyessä.

Kielletyt esineet ja aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen tulee kirjata.

Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos oppilaalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan. Poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle luovutetaan välittömästi huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, amukset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet.

Esineiden tai aineiden haltuun ottaminen kirjataan Wilmaan.

Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat

Opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.

Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy. Tarkastusta tehtäessä on huomioitava erityisesti turvallisuus ja hienotunteisuus.

Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Oppilaan tavaroiden tarkastaminen kirjataan Wilmaan.

Kotitehtävien tekeminen työpäivän jälkeen

Opettaja voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.

Kotitehtävien tekeminen työpäivän jälkeen kirjataan Wilmaan.

5.3.5 Suunnitelman seuranta ja arviointi

Koulun yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä seuraa kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käytön suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta oppilaitoksessa. Lisäksi kouluissa seurataan ja arvioidaan suunnitelmaa lukuvuosittain koulussa tehtävän laadunarviointityön sekä muun arvioinnin yhteydessä.

5.4 Opetuksen järjestämistapoja

5.4.1 Vuosiluokkiin sitomaton opiskelu

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Vuosiluokkiin sitomaton opiskelu](#)

Opiskelu oman opinto-ohjelman mukaan on mahdollista silloin, kun oppilaan oppiainekohtainen eteneminen on vuosiluokkatasoa hitaampaa tai nopeampaa ja opiskelu oman opinto-ohjelman mukaan on tarkoituksenmukaista oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kannalta. Näin menetellään erityisesti tilanteissa, joissa oppilaalle tulee paljon poissaoloja sairauden tai jonkin muun syyn vuoksi, eikä hän suoriudu opinnoistaan vuosiluokkansa tahdissa. Opiskelu oman opinto-ohjelman mukaan voi toimia näissä tilanteissa opintojen keskeyttämistä ehkäisevänä opetusjärjestelyinä.

Vuosiluokkiin sitomattomaan opetusjärjestelyyn päädytään yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa, ja sitä käytetään Porvoossa yksittäisille oppilaille rehtorin päätöksellä, tai kun kyseessä on erityisen tuen oppilas, aluerehtorin päätöksellä. Oppilaalle laaditaan tällöin oma opinto-ohjelma (Wilmassa *Oppimissuunnitelma*-lomake) tai erityisen tuen oppilaan ollessa kyseessä henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS), jossa määritellään oppilaan oma opinto-ohjelma.

Vuosiviikkotunnit noudattavat oppilaan ikätason mukaista tuntimäärää. Oppilas siirtyy lukuvuoden koulutyön päätyttyä pääsääntöisesti seuraavalle luokalle jatkamaan opintojaan siitä, mihin ne edellisenä lukuvuonna jäivät. Oppilas tulkitaan kuitenkin yhdeksännen vuosiluokan oppilaaksi, kunnes hän on suorittanut perusopetuksen koko oppimäärän ja saa päättötodistuksen tai eroaa koulusta.

5.4.2 Yhdysluokkaopetus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Yhdysluokkaopetus](#)

Opetuksen järjestäminen

- Opetus toteutetaan osittain vuosiluokka- ja osittain vuorokurssiperiaatteen mukaan, toisin sanoen esimerkiksi kolmannen luokan oppilas voi opiskella tiettyjen oppiaineiden sisältöjä kolmannen tai neljännen luokan mukaisesti.
- Koulun tulee kuvata lukuvuosisuunnitelmassaan, mitkä oppiaineet opiskellaan vuosiluokittain ja mitkä vuorokursseittain.
- Vuosiluokkien mukaisesti tulee opiskella ainakin seuraavissa oppiaineissa: äidinkieli, matematiikka sekä toinen kotimainen ja vieraat kielet.
- Vuorokurssiperiaatteen mukaan opiskeltaessa koulun on huolehdittava siitä, että oppilas saa opetusta kaikissa opetussuunnitelman sisällöissä ja että sisällöt muodostavat johdonmukaisen jatkumon uusien asioiden rakentua aiemmin opitun perustalle.
- Oppilaalle annettaviin todistuksiin tulee merkitä, mikäli hän on opiskellut oppiaineen sisältöjä muun kuin oman vuosiluokkansa mukaisesti.

Tuntijako

- Jos koulutusjaoston hyväksymässä tuntijaossa yhdysluokan eri vuosiluokilla on josakin oppiaineessa erilaiset viikkotuntimäärät, ne jaetaan osiin ja tasataan vuosiluokkien välillä.
- Tässä tapauksessa koulun tulee kuvata lukuvuosisuunnitelmassaan, missä oppiaineessa näin tehdään sekä mitkä sisällöt opiskellaan aiottua aikaisemmin tai siirtyvät seuraavalle lukuvuodelle.

Malli opetustuntien tasaamisesta vuosiluokkien välillä yhdysluokkaopetuksessa

Aine/luokka	1	2	3	4	5	6
Äidinkieli	7	7	5	5	4,5	4,5
A1-kieli	1	1	3	3	2	2
Matematiikka	3	3	4	4	4	4
Ympäristöoppi	2	2	2,5 (3)	2,5 (2)	2,5 (3)	2,5 (2)
Uskonto/ET	1	1	1	1	1	2
Historia	-	-	-	1	2	2
Musiikki	1	1	1	1	1	1
Kuvataide	1	1	1,5 (1)	1,5 (2)	1	1
Käsityö	2	2	2	1	1	1
Liikunta	2	2	3	2	2	2
Taito- ja taideaineiden valinnaiset	-	-	-	2	2	2
Valinnaiset aineet	-	-	-	1	1	1
A2-kieli	-	-	-	2	2	2

5.4.3 Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus](#)

Porvoon suomenkielisissä perusopetuspalveluissa on mahdollisuus etäyhteyksiä hyödyntävään opetukseen harvemmin opiskeltujen kielten ja uskontojen sekä valinnaisten aineiden osalta. Etäyhteyksien ja erilaisten opetusteknologioiden käytöllä monipuolistetaan oppimisympäristöjä ja tuetaan koulujen toiminnan ekologista kestävyyttä. Etäyhteyksiä hyödyntävässä opetuksessa oppimisympäristön turvallisuudesta ja ohjauksesta huolehditaan samalla tavalla kuin lähiopetuksessakin: opetusryhmässä tulee olla turvallisuudesta ja hyvinvoinnista vastaava opettaja.

5.4.4 Joustava perusopetus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallista näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Joustava perusopetus](#)

Amis9-luokka

Amis9-luokka on joustavan perusopetuksen ryhmä, joka on suunnattu niille nuorille, jotka kykenevät opiskelemaan täysipäiväisesti oman opettajansa johdolla mutta tarvitsevat opiskelussaan painotetusti käytännönläheisyyttä ja toiminnallisuutta. Amis9-luokan oppilaat opiskelevat myös jaksoittain Careerian heille suunnittelemissa aineissa ammatillisen opettajan johdolla.

Perinteisen luokkaopetuksen ohella Amis9-oppilaat osallistuvat kaksi kertaa viikossa niin sanotuille pajatunneille, joissa 4–5 viikon jaksoissa tutustutaan ryhmänä ammatillisiin linjoihin. Näiden tutustumisopintojen opetuksesta vastaavat ammattioppilaitoksen opettajat apunaan Amis9-luokassa työskentelevä koulunkäynninohjaaja.

Oppilasvalinta

Amis9:n oppilaat valitaan koulun monialaisen pedagogisen tuen ryhmän esityksen pohjalta. Koulut tekevät esityksensä helmikuun aikana. Amis9:n opettaja ja erityisen tuen aluerehtori haastattelevat hakijat valintaprosessin yhteydessä maaliskuussa ja tekevät koulutusjohtajalle valintaehdotuksen oppilaista. Koulutusjohtaja tekee asiassa hallintopäätöksen huhtikuussa. Kriteereinä ryhmään valitsemiselle ovat muun muassa syrjäytymisriski, epäsäännöllinen koulunkäynti, alisuoriutuminen sekä mahdolliset oppimisen vaikeudet ja esteet. Edellytyksenä on lisäksi, että oppilailla tulee olla oma vahva motivaatio parantaa koulunkäyntiään päättövuoden aikana.

Portti-luokka

Portti-luokka on joustavan perusopetuksen ryhmä, joka on tarkoitettu syrjäytymisvaarassa oleville perusopetuksen päättöluokkalaisille, jotka ovat yli 16-vuotiaita ja joiden koulupolku on esimerkiksi runsaiden poissaolojen vuoksi vaarassa jäädä kesken. Portti-luokan oppilaat opiskelevat hyvin yksilöllisesti räätälöidyn oppisisällön: kaikilla oppilailla on päätös opiskelusta oman opinto-ohjelman mukaan. Käytössä on myös muita vahvan tuen muotoja, muun muassa lyhennetty koulupäivä, painoalueet sekä lisäty opiskeluhuollollinen ja ohjauksellinen tuki.

Oppilas voi jatkaa perusopetuksen suorittamista Portti-luokassa täytettyään 17 vuotta. Oppivelvollisuusiän täytyttyä eli 18 vuotta täytettyään oppilaan opiskeluoikeus Portti-luokassa päättyy. Perusopetuksiin liittyneiden oppilaiden osalta noudatetaan oppivelvollisuuslain tuomia säännöksiä muun muassa poissaoloihin liittyen.

Oppilasvalinta

Seuraavan lukuvuoden Portti-luokan ryhmään haetaan keväällä.

- Maaliskuun alussa rehtorit toimittavat aluerehtorille pedagogisen tuen ryhmän koosteen niistä vuosiluokan 9 oppilaista, joiden perusopetus on vaarassa jäädä lukuvuoden jälkeen kesken.
- Kyseiset oppilaat siirtyvät viimeistään tässä vaiheessa opiskelemaan oman opinto-ohjelman mukaan. Rehtori tekee asiasta hallintopäätöksen tehostetun tuen oppilaiden osalta, aluerehtori tekee hallintopäätöksen erityisen tuen oppilaiden osalta.
- Lopullinen hakijaluettelo toimitetaan sen jälkeen, kun perusopetuksen päättöarviointi on suoritettu kaikissa kouluissa. Tällöin on selvillä oppilaat, jotka eivät ole saaneet perusopetuksen päättötodistusta.
- Aluerehtori valmistelee esityksen Portti-luokan oppilaista. Perusopetus- ja lukiokoulutusjohtaja tekee hallintopäätöksen.
- Etusijalla Portti-luokalle ovat ne oppilaat, joiden osalta oppivelvollisuus perusopetuksen osalta täyttyy tulevan lukuvuoden aikana eli 17-vuotiaat oppilaat. Mikäli ryhmään jää tilaa, ryhmään voidaan ottaa myös 17 vuotta täyttäneitä oppilaita laajennetun oppivelvollisuuden suorittamista varten.

Poikkeustilanteissa Portti-luokalle voidaan hakeutua myös kesken lukuvuoden. Uusia oppilaita otetaan ryhmään kesken lukuvuoden kuitenkin pääsääntöisesti vain syysloman jälkeen, kevätlukukauden alussa sekä talviloman jälkeen. Tällöin ryhmään otetaan vuosiluokkaa 9 suorittavia tai 15–16-vuotiaita oppilaita, jotka opiskelevat vuosiluokattomasti ja joiden kohdalla koulutuksellisen syrjäytymisen riski on suuri. Kesken lukuvuoden siirtyvien oppilaiden osalta tarvitaan koulun moniammatillisen pedagogisen tuen ryhmän arvio Portti-luokan tarpeesta. Siirtooperusteena voivat olla vain pedagogiset perusteet.

5.4.5 Opetus erityisissä tilanteissa

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Opetus erityisissä tilanteissa](#)

Oppilaan sairastumisen ja muun vaikean elämäntilanteen estäessä koulunkäynnin voidaan opetus järjestää oppilaan tarpeiden mukaan tilanteen vaatimalla tavalla.

- Kutsutaan koolle monialainen asiantuntijaryhmä, jossa suunnitellaan yhteistyössä oppilaan huoltajan kanssa väliaikaisesti tarvittavia erityisjärjestelyjä (esim. lyhennetty koulupäivä), ja ohjataan oppilas tarvittaessa oppilashuollollisten palvelujen piiriin.
- Jos oppilas ei kykene osallistumaan kouluopetukseen, hänelle tehdään perusopetuslain (628/1998) 18 §:n mukainen hallintopäätös, jossa määritellään oppilaan opetusjärjestelyt.
- Sovitut opetusjärjestelyt tavoitteineen kirjataan oppilaan oppimissuunnitelmaan tai erityisen tuen oppilaan ollessa kyseessä henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan (HOJKS).
- Jos oppilas ei sairauden vuoksi ole voinut osallistua kouluopetukseen eikä muutoinkaan opiskella tai antaa näyttöjä, voidaan todistuksen avulla annettava arviointipalaute jättää antamatta. Rehtori tekee asiasta hallintopäätöksen kuultuaan oppilasta ja hänen huoltajiaan.
- Erityisissä tilanteissa annettavassa opetuksessa voidaan hyödyntää etäyhteyksien kautta tapahtuvaa opetusta.

Järjestelyt sairaalaopetuksen yhteydessä

- Erikoissairaanhoidossa olevan oppilaan opetus järjestetään ensisijaisesti oppilaan omassa koulussa, johon oppilas on otettu.
- Oppilaalle järjestetään opetusta ja tukea siinä määrin kuin se hänen terveytensä, pedagogiset erityistarpeensa ja erikoissairaanhoidon hoidolliset ja kuntoutukselliset toimenpiteet huomioon ottaen on perusteltua.
- Oppilaalla on omassa koulussaan käytössä kaikki koulun tukitoimet kolmiportaisen tuen mukaisesti.
- Oppilaan siirtyessä omasta koulustaan sairaalaopetukseen ja palatessa jälleen omaan kouluun, toteutetaan siirtyminen moniammatillisessa yhteistyössä oppilaan, huoltajan tai muun laillisen edustajan, opetuksen järjestäjän, sairaalaopetusyksikön ja erikoissairaanhoidon kanssa.
- Nivelvaihe suunnitellaan aina yksilökohtaisesti.
- Rehtori nimeää sairaalakouluun siirtyvälle tai sieltä palaavalle oppilaalle vastuuopetajan, joka hoitaa yhteistyön sairaalakoulun kanssa.
- Sairaalaopetuksessa korostuvat kasvatuksen ja opetuksen lisäksi pedagoginen kuntoutus ja kaikkien oppilasta opettavien, kasvattavien tai hoitavien tahojen keskinäinen yhteistyö ja konsultaatio.

5.5 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta](#)

5.5.1 Aamu- ja iltapäivätoiminta

- Aamu- ja iltapäivätoimintaa koordinoi suomenkieliset koulutuspalvelut ja sitä järjestävät Porvoon suomalainen seurakunta sekä eri yhdistykset.
- Iltapäivätoiminta on jatkoa oppilaan koulupäivälle, ja se perustuu perusopetuksen arvopohjaan ja kasvatustavoitteisiin.
- Koulun ja iltapäivätoiminnan järjestäjien tiivis yhteistyö luo turvalliset puitteet oppilaan siirtymiselle koulupäivän jälkeiseen iltapäivätoimintaan.
- Koulu on vastuussa yhteistyön järjestämisestä iltapäivätoiminnan vastuuhjaajan kanssa.
- Koulu ja iltapäivätoiminnan vastuuhjaaja sopivat yhteisistä arjen käytännöistä.
- Koulun henkilöstö konsultoi tarvittaessa iltapäiväkerhon ohjaajia.

Liitteet

[Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma Porvoossa](#)

5.5.2 Kerhotoiminta

- Koulun kerhotoimintaa koordinoi suomenkieliset koulutuspalvelut.
- Koulu vastaa kerhotoiminnasta.
- Kerhotoimintaa voidaan järjestää ennen koulupäivän alkua, koulupäivän sisällä tai koulupäivän jälkeen.
- Joustavilla ratkaisuilla pyritään tukemaan oppilaan ehyttä koulupäivää.
- Toiminnassa hyödynnetään myös huoltajien ja koulun ulkopuolisten toimijoiden osaamista.

Liitteet

Koulujen kerhotoiminnan periaatteet

5.5.3 Koulun kirjastotoiminta

- Lukemisen merkitys teknologisoituvassa yhteiskunnassa tulee säilyttää arvossaan.
- Monipuolisen lukutaidon kehittyminen ja vahvistuminen ovat avainasemassa nyky-päivänä.
- Kirjastokulttuuriin kasvamista tuetaan kouluissa.

5.5.4 Kouluruokailu

- Kouluruokailusta pyritään tekemään kiireetön ja rauhallinen hetki, joka edistää oppi-laan hyvinvointia ja tukee oppimista.
- Ruokailussa kiinnitetään huomiota hyviin ruokailutapoihin.
- Oppilaille on annettava mahdollisuus kouluruokailun suunnitteluun ja toteutukseen oman kehitysvaiheen mukaisesti.
- Oppilaskunnat käsittelevät myös kouluruokailuun liittyviä asioita.
- Oppilaita voidaan osallistaa muun muassa järjestämällä TET-jaksoja kouluruoka-lassa, tekemällä ruokahävikin seurantaa ja somistamalla ruokailutilaa.

5.5.5 Välitunnit, päivänavaukset ja muut koulun yhteiset tapahtumat

- Koulun yhteisiin tapahtumiin voi käyttää lyhennettyjä koulupäiviä, joita voi olla yh-teensä viisi kappaletta lukuvuoden aikana.
- Päivät voivat olla lukuvuoden ensimmäinen päivä ja syyslukukauden viimeinen päivä sekä kolme tapahtumapäivää.
- Minimipituus päivälle on neljä oppituntia. Päivän aikana tulee järjestää kouluruokailu.

5.5.6 Koulumatkat ja kuljetukset

- Koulun henkilökunta ohjaa säännöllisesti kestävään ja turvalliseen tapaan koulumat-kojen suhteen.

Liitteet

[Esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksia koskevat periaatteet 1.8.2023 alkaen](#)

6 Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa](#)

Tavoitteena on kehittää oppimisen arviointia siten, että se edistää oppimista parhaalla mahdollisella tavalla.

Porvoon suomenkielisissä perusopetuspalveluissa on valittu yhteisesti opetushenkilöstön, oppilaiden, huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kesken kolme paikallista painotusta, joiden pohjalta kehitetään sekä kaupungin yhtenäistä että koulujen omaa arviointikulttuuria:

- oppilaan oppimisprosessin näkyminen arvioinnissa
- rohkaiseva ja kannustava arviointi
- arvioinnin oikeudenmukaisuus

Liitteet

Arvioinnin käsikirja

6.1 Arviointikulttuurin paikalliset painopisteet

6.1.1 Oppilaan oppimisprosessin näkyminen arvioinnissa

- Oppilas saa jatkuvaa palautetta arjen tilanteissa.
- Oppilaalla on selkeä käsitys oppimisen tavoitteista työskentelyn eri vaiheissa.
- Oppimisessa kiinnitetään huomiota yksilöllisten tavoitteiden asettamiseen ja saavuttamiseen.
- Itsearviointin ja vertaispalautteen menetelmiä käytetään monipuolisesti.

6.1.2 Rohkaiseva ja kannustava arviointi

- Vuorovaikutteisella ja jatkuvalla dialogilla korostetaan oppilaan vahvuuksia.
- Vuorovaikutteisella ja jatkuvalla dialogilla tuetaan ja ohjataan oppilasta kehittämisaluiden harjoitteluun.
- Selkeällä tavoitteiden asettamisella tuetaan oppilaan itsearviointia ja tavoitteiden saavuttamista.

6.1.3 Arvioinnin oikeudenmukaisuus

- Käytetään monipuolisia arviointitapoja.
- Arvioidaan koko oppimisprosessia, johon kuuluvat tavoitteen asettelu, työskentely, oppiminen ja osaaminen.
- Tietoisuus tavoitteista tukee arvioinnin avoimuutta (oppilas, huoltaja, opettaja).
- Arvioidaan tavoitteiden suuntaan etenemistä ja niiden saavuttamista.
- Oppilas saa yksilöllistä palautetta ja arviointia.

6.2 Opintojen aikaisen arvioinnin toteuttaminen

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet](#)

Oppilaalle annettavaa jatkuvaa formatiivista palautetta ohjaavat perusopetuspalveluiden yhteiset paikalliset arvioinnin painopisteet:

- oppilaan oppimisprosessin näkyminen arvioinnissa
- rohkaiseva ja kannustava arviointi
- arvioinnin oikeudenmukaisuus

Arviointi lukuvuoden aikana tukee oppilaan itsetuntemuksen kehittymistä sekä tietoisuuden kasvua omasta oppimisesta.

Tavoitteena on, että

- oppilas on tietoinen oppimisen tavoitteista.
- oppilas pystyy asettamaan konkreettisia oppimista tukevia tavoitteita aikuisen tuella ja itsenäisesti.
- oppilas ja huoltaja ovat tietoisia oppilaan edistymisestä ja osaamisesta.
- käytetään monipuolisia työtapoja, oppimisympäristöjä sekä arvioinnin ja palautteen antamisen menetelmiä, jotka tukevat arvioinnin oikeudenmukaisuutta ja oppilaan oppimistapojen monipuolista kehittymistä.
- kehitetään itsearviointin ja vertaispalautteen antamisen menetelmiä.
- opettaja käyttää oppilailta saamaansa palautetta ja muuta arviointitietoa opetuksen suunnittelun tukena.

6.2.1 Arviointikeskustelu

Vähintään kerran lukuvuoden aikana oppilaan ja huoltajan kanssa käydään arviointikeskustelu. Arviointikeskustelussa tarkastellaan oppilaan osaamista laaja-alaisesti:

- oppimaan oppiminen
- vuorovaikutustaidot
- elämänhallintataidot ja hyvinvointi
- oppiaineet
- työskentely
- käyttäytyminen

Koulun tulee täsmentää omat arviointikeskusteluihin liittyvät käytänteet lukuvuosisuunnitelmaan.

Arviointikeskustelun apuna käytetään perusopetuspalveluiden yhteistä materiaalia.

6.2.2 Itsearviointi ja vertaispalaute

- Vertaispalautteessa keskitytään kannustavan ja positiivisen palautteen antamiseen.
- Oppilaiden arviointitaitojen kehittymisen myötä siirrytään kohti rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista.
- Huomiota kiinnitetään myös sanattoman palautteen (ilmeet, eleet jne.) merkitykseen erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.
- Harjoitellaan itsearvioinnin menetelmiä ja kannustetaan jatkuvaan itsearviointiin.
- Itsearvioinnin ja vertaispalautteen menetelmiä käytetään läpi kouluvuoden monipuolisesti kaikissa oppiaineissa.
- Itsearvioinnin ja vertaispalautteen apuna voidaan käyttää perusopetuspalveluiden yhteistä materiaalia.

6.2.3 Todistukset

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Todistukset](#)

Porvoon suomenkielisissä perusopetus palveluissa käytetään yhtenäistä todistusarviointia. Vuosiluokilla 1–4 annetaan lukuvuositodistus ja lukuvuosilla 5–9 annetaan välitodistus sekä lukuvuositodistus. Vuosiluokilla 1–3 käytetään sanallista arviointia ja vuosiluokilla 4–9 numeroarviointia.

Erityisen tuen oppilaan arvioinnissa voidaan käyttää sanallista arviointi yksilöllistettyjen oppiaineiden osalta kaikilla perusopetuksen vuosiluokilla. Erityisen tuen oppilaan osaamisen arviointitapa (numeerinen vai sanallinen arviointi) ja arviointikriteerit yksilöllistettyjen oppiaineiden osalta määritellään oppilaan HOJKS:ssä. Sanallinen arvio kirjataan todistukseen asteikolla hyväksytty / hylätty. Todistukseen voidaan lisätä liitteeksi tarkempaa kuvausta tukea tarvitsevan oppilaan suoriutumisesta.

Toiminta-alueittain opiskelevien oppilaiden arviointi on koko perusopetuksen ajan sanallista. Toiminta-alueittain opiskelevien oppilaiden osalta käytetään erillistä, kaupungin yhteistä todistus pohjaa.

6.2.4 Opinnoissa eteneminen

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Opinnoissa eteneminen perusopetuksen aikana](#)

Jos oppilaan lukuvuotta koskeva suoritus yhdessä tai useammassa vuosiluokan oppimäärään kuuluvassa oppiaineessa on hylätty, annetaan oppilaalle mahdollisuus opetukseen osallistumatta osoittaa saavuttaneensa hyväksytyt tiedot ja taidot erillisessä kokeessa kerran lukuvuoden aikana ja kerran lukuvuoden päätyttyä.

Mikäli havaitaan, että oppilaalla saattaa olla vaikeuksia suoriutua opinnoista ja hän on vaarassa jäädä luokalle, otetaan viipymättä monimuotoiset tukitoimet käyttöön. Oppilaalle annetaan riittävän paljon mahdollisuuksia antaa näyttöä ja opettajan tulee käyttää monipuolisia arviointimenetelmiä näytön vastaanottamisessa. Oppilaalle tulee olla tarjottu erilaisia tukitoimia ennen kuin hänet voidaan siirtää oman opinto-ohjelman mukaiseen etenemiseen.

6.2.5 Nivelvaiheet

Toisen vuosiluokan päätteeksi tehtävä arviointi

- Oppilaan, luokanopettajan ja tarvittaessa huoltajan kanssa käydään arviointikeskustelu keväällä.
- Jos huoltaja ei ole läsnä keskustelussa, tulee hänelle antaa tietoa keskustelun sisällöstä.
- Pääpaino on rohkaisevan ja kannustavan palautteen antamisessa.
- Arviointikeskusteluiden pohjana voidaan käyttää suomenkielisten koulutuspalveluiden materiaalia.
- Luokanopettaja ja erityisopettaja varmistavat 2. luokan kevätlukukaudella, että Wilmassa olevat pedagogiset asiakirjat ja tukitoimikirjaukset ovat ajan tasalla.

Kuudennen vuosiluokan päätteeksi tehtävä arviointi

- Oppilaan, luokanopettajan, tarvittaessa huoltajan sekä mahdollisesti aineenopettajien kanssa käydään arviointikeskustelu keväällä.
- Jos huoltaja ei ole läsnä keskustelussa, hänelle tulee antaa tietoa keskustelun sisällöstä.
- Arviointikeskusteluiden pohjana voidaan käyttää suomenkielisten koulutuspalveluiden materiaalia.
- Luokanopettaja ja erityisopettaja varmistavat 6. luokan kevätlukukaudella, että Wilmassa olevat pedagogiset asiakirjat ja tukitoimikirjaukset ovat ajan tasalla.

Koulun tulee täsmentää omat arviointikeskusteluihin liittyvät käytänteensä lukuvuosisuunnitelmaan.

6.2.6 Käyttäytymisen arviointi

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Käyttäytymisen arviointi](#)

Käyttäytymistä arvioidaan suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Käyttäytymiselle asetetut tavoitteet perustuvat koulun toimintatapoihin ja järjestyssääntöihin. Käyttäytyminen arvioidaan todistuksissa omana kokonaisuutena, eikä siitä saatu arvosana tai sanallinen arvio vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan tai sanalliseen arvioon.

Oppilaan käyttäytymiseen liittyvät erityistarpeet tulee tarvittaessa kirjata oppimissuunnitelmaan tai henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan (HOJKS), jotta ne voidaan ottaa huomioon käyttäytymisen arvioinnin suunnittelussa ja toteutuksessa.

Käyttäytymisen arvioinnille on yhteiset kuntakohtaiset tavoitteet ja arviointiperusteet, jotka on laadittu erikseen vuosiluokille 1–3, 4–6 ja 7–9.

Käyttäytymisen arviointi toiminta-alueittain opiskelevan oppilaan osalta poikkeaa muiden oppilaiden käyttäytymisen arvioinnista. Mikäli oppilas ei pysty itse säätelemään omaa toimintaansa tai hänen toimintakyvyssään on puutteita, taidon tavoittelu, harjoittelu ja arviointi on sijoitettava sopivan toiminta-alueen sisälle yksilöllisesti. Käyttäytymistä ei näin ollen voida arvioida yhteisten kriteerien pohjalta.

Vuosiluokat 1–3

Liitteet

[Käyttäytymisen arvioinnin kriteerit vuosiluokilla 1–3 Porvoossa](#)

Vuosiluokat 4–6

Liitteet

[Käyttäytymisen arvioinnin kriteerit vuosiluokilla 4–6 Porvoossa](#)

Vuosiluokat 7–9

Liitteet

[Käyttäytymisen arvioinnin kriteerit vuosiluokilla 7–9 Porvoossa](#)

6.2.7 Erityinen tutkinto ja siitä annettava todistus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Erityinen tutkinto ja siitä annettava todistus](#)

Erityisen tutkinnon suorittamisen mahdollisuuksista vastaa Keskuskoulu vuosiluokkien 1–6 osalta sekä Linnajoen koulu vuosiluokkien 7–9 osalta (Amis9 / Portti). Erityinen tutkinto on mahdollista suorittaa vuosittain 15.4.–14.5. välisenä aikana. Koetilaisuudet sovitaan tarkemmin erityisen tutkinnon suorittajan kanssa.

Erityisen tutkintoon on ilmoittauduttava kirjallisesti talvilomaan mennessä Keskuskoulun (vuosiluokat 1–6) tai Linnajoen koulun (vuosiluokat 7–9) rehtorille.

6.3 Perusopetuksen päättöarviointi

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen päättöarviointi](#)

6.3.1 Päättöarvioinnin kokonaisuus

Porvoossa päättöarviointi ajoittuu kotitalouden, kuvataiteen sekä käsityön osalta vuosiluokalle 7 ja historian osalta vuosiluokalle 8. Muiden oppiaineiden päättöarviointi tapahtuu 9. vuosiluokalla.

Mikäli havaitaan, että 9. luokan oppilaalla saattaa olla vaikeuksia suoriutua opinnoista ja hän on vaarassa jäädä luokalle, tulee viipymättä ottaa käyttöön monimuotoiset tukitoimet. Oppilaalle annetaan riittävän paljon mahdollisuuksia antaa näyttöä ja opettajan tulee käyttää monipuolisia arviointimenetelmiä näytön vastaanottamisessa. Oppilaalle tulee olla tarjottu erilaisia tukitoimia ennen kuin hänet voidaan siirtää oman opinto-ohjelman mukaiseen etenemiseen.

Valinnaiset aineet arvioidaan valtakunnallisten perusteiden mukaisesti.

6.3.2 Päättötodistukset

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuksen päättötodistus](#)

Päättötodistuksen liitteeksi laitetaan jokaiselle oppilaalle tiedonsiirtolomake toisen asteen opetuksen järjestämistä varten (Wilma-lomake). Oppimissuunnitelma tai HOJKS (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma) liitetään niiden oppilaiden todistuksiin, jotka ovat 9. luokan päättyessä olleet tehostetun tai erityisen tuen piirissä. Päättötodistuksen liitteistä ei tule mainintaa päättötodistukseen.

Muut liitteet toimitetaan pyydettäessä.

7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

7.1 Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet Porvoossa

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet](#)

7.1.1 Ennaltaehkäisevän työn ja varhaisen puuttumisen toimintamallit

Ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen kuuluvat jokaisen perusopetuksen ryhmässä työskentelevän aikuisen toimintaan. Käytännön toteutus kuvataan koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Opetusta pyritään järjestämään lähikouluperiaatteen mukaisesti ja sitä tuetaan muun muassa resurssien kohdentamisella tuen tarpeiden mukaan, osa-aikaisella erityisopetuksella, joustavilla työkäytännöillä, samanaikaisopetuksella ja joustavalla ryhmittelyllä. Perusopetuspalveluiden järjestämistä lähikouluperiaatteen mukaisesti tuetaan muun muassa resurssien kohdentamisella tuen tarpeen mukaan, osa-aikaisella erityisopetuksella, joustavilla työkäytännöillä ja joustavalla ryhmittelyllä.

Perusopetuspalveluilla on yhteinen malli kouluun kiinnittymiseen (luku 5) sekä kiusaamisen puuttumisen malli (opiskeluhoitosuunnitelma). Ennaltaehkäisevää työtä ja varhaista puuttumista tukevat myös kouluilla työskentelevät koulukoutsit.

7.1.2 Toiminta ja yhteistyö nivelvaiheissa

Esi- ja perusopetuksen nivelvaihe sekä perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaihe kuvataan kokonaisuudessaan luvussa 6. Tukea tarvitsevan osalta etsitään perusopetuksen päättövaiheen ohjauksessa oppilaalle soveltuvia jatko-opintomahdollisuuksia ja selvitetään oppilaan tarvitseman tuen jatkuminen toisella asteella. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa ja mahdollisuus keskustella opinto-ohjaajan ja tarvittaessa opiskeluhoollon eri asiantuntijoiden kanssa oppilaan jatko-opintoihin liittyvistä erityisistä kysymyksistä.

Tukea tarvitsevan oppilaan osalta kiinnitetään huomiota tarvittavan tiedon sujuvaan siirtymiseen. Koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät oppimiseen liittyvät tiedot annetaan toiselle asteelle. Perusopetuksen ja toisen asteen välillä pidetään myös tiedonsiirtopalavereja tuen tarpeiden siirtymisen näkökulmasta.

7.1.3 Oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeiden suunnitelmallinen seulonta tuen järjestämiseksi

Kouluissa on käytössä perusopetuspalveluiden yhteinen vuosikello, joka ohjaa tuen tarpeiden seulontaa.

Vuosi- luokka	1	2	3	4	5	6	7	8	9
elokuu	alkukartoitus								
syyskuu		perustaito-seula	perustaito-seula		perustaito-seula		perustaito-seula		
lokakuu									
marraskuu									
joulukuu									
tammikuu									
helmikuu									
maaliskuu	tekni- sen lu- kutai- don ti- lanne- kartoi- tus	ALLU		ALLU		ALLU			
huhti-/tou- kokuu		seulaan jääneiden lukusuju- vuuden ar- viointi	seulaan jäänei- den arvi- ointi		seulaan jääneiden arviointi				

Oppimisen tuki suunnitellaan oppilaan yksilöllisen arvioinnin perusteella. Oppimisen tuen vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisillä seuranta-arvioinneilla. Seuranta-arviointien pohjalta muokataan tuen sisältöä, kestoja ja intensiteettiä. Arviointi, palautteen antaminen, tavoitteen asettaminen ja taidon harjoittelu muodostaa oppimisen tuen systemaattisesti toimivan kehän.

Perustaitojen osalta seurataan erityisesti teknisen lukutaidon kehittymistä, lukusujuvuutta, tekstinymmärtämistä sekä matemaattisia perustaitoja. Taulukossa olevien kartoitusten lisäksi oppilaiden perustaitojen kehittymistä seurataan myös muilla tavoin.

Kaikille oppimisen tuen seuloissa kiinnijääneiden oppilaiden osalta suunnitellaan tukitoimet osana pedagogisia asiakirjoja.

7.1.4 Yhteistyö opiskeluhoitopalveluista vastaavien ja muiden tarvittavien asiantuntijoiden kanssa tuen tarpeen arvioinnissa, tuen suunnittelussa, järjestämisessä sekä käytännön toteuttamisessa

Kouluissa kokoontuu säännöllisesti pedagogisen tuen moniammatillinen ryhmä, jossa sekä arvioidaan oppilaan tuen tarvetta että suunnitellaan ja organisoidaan koulun tuen käytänteitä. Ryhmään kuuluu opetushenkilöstön edustajien lisäksi myös opiskeluhoitopalveluiden henkilöstöä sekä tarvittaessa mukaan kutsutaan muitakin asiantuntijoita.

7.1.5 Kodin ja koulun yhteistyön toimintaperiaatteet tuen aikana

Koulun ja kodin yhteistyön on vuorovaikutteista, avointa ja eri osapuolten näkemyksiä kunnioittavaa kasvatuskumppanuutta. Jokainen oppilasta opettava opettaja on vastuussa huoltajan kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Huoltajia ja ohjataan ja tiedotetaan tuen järjestämisen periaatteista, toteuttamistavoista ja vastuista, jotta huoltajat voivat seurata ja edistää oppilaan koulunkäyntiä ja oppimista.

Kodin ja koulun välisen yhteistyön käytännön toteuttamisesta sovitaan oppilaskohtaisesti ja yhteistyön tavat kirjataan tehostetun ja erityisen tuen pedagogisiin asiakirjoihin. Kodin ja koulun yhteistyössä otetaan huomioon erityisesti oppilaan vahvuudet, onnistumiset sekä myönteisen palautteen antamisen merkitys.

7.2 Oppimisen ja koulunkäynnin tuen vastuut, työnjako sekä toimivaltuudet eri hallintopäätöksissä, tuen käytännön järjestäminen sekä kodin ja koulun yhteistyö tuen aikana

	Tarkennukset ja käytännön toteutus	Vastuuhenkilöt ja tehtävät	Kodin ja koulun yhteistyö
Yleinen tuki	- Arkista tuen tarpeen arvioimista ja tuen toteuttamista opetustilanteissa. - Yksittäiset pedagogiset ratkaisut, joilla annetaan tukea ja ennaltaehkäistään laajempaa tuen tarvetta. - Porvoossa painotetaan tuen tarvetta ennaltaehkäiseviä toimia. - Toteutetaan oppilaan omassa ryhmässä osana opetusta.	Yleistä tukea antavat kaikki opettajat. Opettajan tehtävät: - Yksittäiset pedagogiset ratkaisut - Ohjaus- ja tukitoimet - Yhteistyö huoltajien kanssa - Tukitoimien kirjaaminen Wilmaan Rehtorin/apulaisrehtorin tehtävät: - Käytävissä olevien tukimuotojen ja toimintamallien koordinointi, kohdennus ja tarkoituksenmukainen käyttö - Koulussa käytettävien tukimuotojen ja toimintamallien seuraaminen, arviointi ja kehittäminen	Yhteistyö huoltajien kanssa aloitetaan mahdollisimman varhain. Huoltajan kannalta on tärkeää, että hän saa oikea-aikaista tietoa tuen tarpeesta sekä suunnitelluista ja toteutetuista tuen järjestelyistä. Huoltaja on mukana oppilaan tukemisessa. Oppilaalle annettu yleinen tuki kirjataan tukitoimenpiteinä ja tarvittaessa oppimissuunnitelmana Wilmaan.
Pedagoginen arvio	Laaditaan, kun -oppilaalla on säännöllisesti useita yleisen tuen muotoja. - oppilaan nykyiset tukitoimet eivät riitä.	Luokanopettaja/luokanvalvoja koordinoi pedagogisen arvion laadintaa. Pedagoginen arvio laaditaan yhteistyössä sen opettajan kanssa, jonka oppiaineessa tuen tarve on ilmennyt.	Pedagogisessa arvioissa tehdään yhteistyötä huoltajien kanssa. On tärkeää, että huoltaja on tietoinen oppilaan tuen tarpeen pedagogista perusteista ja suunnitelluista tukitoimista.

	- oppilaan tilanne vaatii suunnitelmallisempaa ja tavoitteellisempaa kirjaamista. - oppilaalla on tarve käyttää opiskelussa opetuksen erityisiä painoalueita. - opettajalla on pientä huolta oppilaasta mutta samanaikaisesti epävarmuutta siitä, miten tulisi toimia. - opettaja tarvitsee tukea erilaisten toimienpiteiden käyttämiseen ja kokeilemiseen.	Tarvittaessa erityisopettaja on mukana. Pedagoginen arvio käsitellään opiskelu- huollon ammattilaisten kanssa monialaisena yhteistyönä pedagogisen tuen ryhmässä silloin, kun on tarve siirtyä tehostettuun tukeen. Rehtori kirjaa Primukseen pedagogisen tuen ryhmässä päätetyn tehostetun tuen aloittamisen.	
Tehostettu tuki	- Suunnitelmallista, dokumentoitua sekä laadultaan, kestoaltaan ja määrältään vahvempaa ja pitkäjänteisempää kuin yleinen tuki. - Toteutetaan oppilaan omassa koulussa joustavin järjestelyin. - Osa-aikaista erityisopetusta vahvistetaan ja lisätään. - Tukea voidaan antaa osittain myös pienryhmämuotoisena tukena. - Voidaan käyttää kaikkia perusopetuksen tukimuotoja lukuun ottamatta oppiaineen yksilöllistämistä ja opiskelua pienluokalla, joihin tarvitaan erityisen tuen päätös.	Luokanopettaja/luokanvalvoja koordinoi ja toimii yhteyshenkilönä kodin ja koulun välillä. - Oppiaineen opettaja on vastuussa oman oppiaineensa opetukseen liittyvistä asioista. - Erityisopettaja on tarvittaessa mukana tukea suunniteltaessa ja toteutettaessa. - Rehtori/apulaisrehtori koordinoi käytävissä olevia tukimuotoja ja toimintamalleja sekä kohdentaa niitä ja varmistaa niiden tehokkaan käytön. Lisäksi rehtori/apulaisrehtori seuraa, arvioi ja kehittää koulussa käytettäviä	Tehostetun tuen alkaessa järjestetään tapaaminen, johon osallistuu oppilas, huoltaja(t), oppilaan opettaja(t) sekä muut tarvittavat ammattihenkilöt. Tapaamisessa sovitetaan oppimissuunnitelman laatimisen aikataulu, työnjako ja vastuut. Oppimissuunnitelman toteuttamisen aikana yhteistyö on tiiviimpää ja suunnitellumpaa kuin yleisen tuen aikana. Huoltajien kanssa ollaan yhteistyössä myös arvioitaessa tuen toteutumista ja tarpeita jatkossa.

		tukimuotoja ja toimintamalleja.	
Pedagoginen selvitys	- Moniammatillisesti tehty selvitys erityisen tuen päätöksen tekemistä / uusimista / purkamista varten. - Pienluokille haetaan tulevalle lukuvuodelle maaliskuun loppuun mennessä pedagogisella selvityksellä. - Yksilöllistämisen tarve käsitellään koulun moniammatillisessa pedagogisen tuen ryhmässä osana erityisen tuen päätöksen valmistelutyötä. <i>Ennen oppimäärän yksilöllistämistä on koikeiltava painoalueen mukaista opetusta määrittämissä vähintään yhden lukukauden ajan: yksilöllistämisen voidaan tehdä vain, jos oppilas ei saavuta yleisopetuksen tavoitteita hyväksytysti. Ennen yksilöllistämistä vaaditaan lääketieteellinen tai psykologinen asiantuntijasuositus.</i> - Opetus voidaan järjestää toiminta-alueittain, kun todetaan, ettei oppilas kykene opiskelemaan edes oppiaineiden yksilöllistettyjä oppimääriä. <i>Tällöin pedagogista selvitystä täydennetään aina lääketieteellisellä tai</i>	- Koulun pedagogisen tuen ryhmässä sovitaan vastuuhenkilö laadinnalle. - Vastuuhenkilö koordinoi, kerää tarvittavat tiedot ja toimii yhteyshenkilönä kodin ja koulun välillä. - Vastuuhenkilö huolehtii huoltajan kuulemisen toteuttamisesta. Vastuuhenkilö kirjaa kuulemisen Wilma-lomakkeeseen. Lomake liitetään pedagogiseen selvitykseen, joka toimitetaan alue-rehtorille.	Huoltajia kuullaan lain säätämällä tavalla.

	<i>psykologisella asiantuntijalausunnolla.</i>		
Erityisen tuen päätös	- Kirjallinen päätös, jossa määritellään tuen järjestämisen kannalta olennaiset asiat ja pedagogiset ratkaisut. - Tarkistetaan oppilaan tuen tarpeen muuttuessa sekä aina toisen vuosiluokan jälkeen ja ennen seitsemännelle vuosiluokalle siirtymistä.	- Aluerehtori tekee päätöksen erityiseen tukeen siirtymisestä sekä sen jatkamisesta ja purkamisesta moniammatillisesti laaditun pedagogisen selvityksen, mahdollisten asiantuntijalausuntojen sekä huoltajan kuulemisen pohjalta.	Kodin ja koulun yhteistyö on tiivistä. Huoltajille kerrotaan erityisen tuen päätöksen vaikutuksista esimerkiksi oppilaan jatko-opintoihin liittyen.
Erityinen tuki	- Kokonaisvaltaista ja suunnitelmallista erityisopetusta ja muuta tukea niille oppilaille, joiden kasvun, kehityksen tai oppimisen tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu muuten riittävästi. - Pyritään järjestämään oppilaan lähikoulussa joko integroituna yleisopetuksen ryhmään tai tarvittaessa pienluokalla. - Porvoossa toimii pienluokkia sekä lähikouluperiaatteella että keskitetysti niille oppilaille, joiden osoitteen mukaisessa lähikoulussa ei ole pienluokkia. - Lähtökohtana on, että mahdollisimman moni koulun aloittava oppilas aloittaa koulupolun tuetusti omassa lähikoulussaan.	- Erityisopettaja on mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa erityistä tukea. - Erityisluokanopettaja on vastuussa oman luokan oppilaiden erityisestä tuesta. - Oppiaineen opettaja on vastuussa tuen toteuttamisesta opettamansa oppiaineen osalta. - Aluerehtori tekee päätöksen erityisen tuen aloittamisesta, jatkamisesta ja päättämisestä. Aluerehtori koordinoi kaupungin tasolla erityisen tuen oppilaiden opetusjärjestelyitä.	Erityisen tuen alkaessa järjestetään tapaaminen, jonka tavoitteena on yhteinen ymmärrys oppilaan hyvinvointiin, koulunkäyntiin ja oppimiseen liittyvistä tuen tarpeista ja niihin vastaamisesta. Huoltajien kanssa ollaan yhteistyössä myös arvioitaessa tuen toteuttamista ja tarpeita jatkossa.

	- Kesken lukuvuoden pyritään tarvittaessa järjestämään määräaikaisia tukijaksoja pienluokille. - Jokaisen erityisluokan oppilaan osallisuutta ja kouluyhteisöön kuulumista tuetaan suunnitelmallisella integraatiolla yleisopetuksen ryhmään. - Oppimäärän yksilöllistäminen (ks. pedagoginen selvitys). - Toiminta-alueittain opiskelu (ks. pidentetty oppivelvollisuus).		
Henkilökohtainen opetuksen järjestämisestä koskeva suunnitelma (HOJKS)	- Pedagoginen asiakirja, oppilaan oppimiseen, koulunkäyntiin ja tarvittaessa oppiaineen yksilöllistämiseen liittyvä suunnitelma erityisen tuen aikana. - Päivitetään lukuvuosittain sekä lisäksi tuen tarpeen tai opetuksen tavoitteiden muuttuessa.	- Vastuuopettajana erityisopettaja / erityisluokanopettaja - Oppiaineen opetuksesta vastaava opettaja laatii oppiaineensa tavoitteet, painoalueet ja arvioinnin periaatteet kahden kuukauden kuluessa erityisen tuen päätöksestä. - Suunnitelma arvioidaan ja tarkistetaan kerran lukuvuoden aikana sekä lisäksi aina tarvittaessa. - Vastuuopettaja tulostaa ja allekirjoittaa arvioidun HOJKSin ja toimittaa sen koulun arkistoon lukuvuoden päätteeksi.	

7.2.1 Pidennetty oppivelvollisuus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallista näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Pidennetty oppivelvollisuus](#)

Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat vaikeasti vammaiset lapset. Päätös siirtymisestä pidennettyyn oppivelvollisuuteen ja samalla myös erityisen tuen piiriin tehdään esiopetuksessa. Päätöksen pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin siirtymisestä tekee aluerehtori.

Pidennettyä oppivelvollisuutta pohdittaessa tehdään tiivistä moniammatillista yhteistyötä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen välillä. Aluerehtori kutsutaan mukaan yhteiseen pohdintaan prosessin alkuvaiheissa. Yhteisessä tapaamisessa varhaiskasvatuksen toimijoiden sekä huoltajien kanssa pohditaan pidennetyn oppivelvollisuuden merkitystä ja toteutusmahdollisuuksia.

Päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta tehdään pääsääntöisesti ennen oppivelvollisuuden alkamista. Lapselle tehdään tällöin myös päätös erityisestä tuesta. Päätöksen pidennetystä oppivelvollisuudesta sekä erityisestä tuesta tekee aluerehtori. Ennen erityiseen tukeen siirtämistä lapselle tehdään moniammatillisena yhteistyönä laadittu pedagoginen selvitys, jonka tekemisestä vastaa varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Selvityksessä kuvataan kokonaistilanne, lapsen saama tuki, oppimisvalmiudet sekä erityisvaikeudet. Selvityksen laatimisen yhteydessä kuullaan huoltajia. Erityisen tuen päätöksessä päätetään samalla lapsen tulkitsemis- ja avustajapalvelut.

Pidennetyn oppivelvollisuuden ensimmäinen vuosi voidaan suorittaa joko esiopetuksessa tai tarvittaessa Albert Edelfeltin koulun pienluokalla. Varhennettu esiopetus pyritään järjestämään varhaiskasvatuspalvelujen toimintayksikössä.

Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilas voi perusopetuksessa opiskella joko yleisopetuksen tai erityisopetuksen ryhmässä. Tuen toteuttamispaikkaa pohditaan yhdessä oppilaan huoltajan kanssa: ratkaisut vaihtelevat oppilaan tuen tarpeiden mukaan. Yleisopetukseen integroituneen oppilaan osalta Porvoossa huolehditaan, että lakisääteinen ryhmäkokomaksimi toteutuu. Tätä tuetaan tarvittaessa lisäresurssein.

Niiden pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden kohdalla, jotka eivät opiskele toiminta-alueittain, voidaan oppiaineita yhdistää oppiainekokonaisuuksiksi ja jakaa osa-alueisiin. Kirjaukset siitä, mitä oppiaineita kokonaisuudet sisältävät kirjataan oppilaan HOJKS:iin. Koulutyössä huolehditaan, että nämä oppiainekokonaisuudet sisältävät oikeassa suhteessa tuntijaon mukaan niitä oppiaineita, joita kyseessä olevaan oppiainekokonaisuuteen on yhdistetty. Oppilaan oppimisen arvioinnissa oppiainekokonaisuuksia tarkastellaan oppiaineittain, koska todistusarvioita annetaan oppiaineittain.

7.2.2 Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Toiminta-alueittain järjestettävä opetus](#)

Toiminta-alueittain opiskelevien oppilaiden opetus järjestetään pääsääntöisesti Albert Edelfeltin koulun pienluokilla. Opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle tietoja ja taitoja, joiden avulla hän suoriutuu mahdollisimman itsenäisesti elämässään. Opetuksen suunnittelun lähtökohtana ovat oppilaan vahvuudet. Toiminta-alueittain järjestettävässä opetuksessa tuetaan oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä ja edistetään ja ylläpidetään oppilaan toimintakykyä. Oppilaan kouluarki muodostaa eheän oppimiskokonaisuuden, jossa oppimisympäristöä laajennetaan koulun ulkopuolelle ja opettavia asioita harjoitellaan mahdollisimman paljon luonnollisissa ympäristöissä ja käytännön tilanteissa. Koulupäivistä suunnitellaan kokonaisuuksia siten, että jokaisen toiminta-alueen yksilölliset tavoitteet yhdistyvät oppilaan kaikessa tekemisessä.

Toiminta-alueittain opiskelevien oppilaiden oppimisessa ja kokonaiskuntoutuksessa korostuu huoltajien, opiskeluhuollon ja eri verkostojen kanssa tehtävä tiivis yhteistyö. On tärkeää, että eri toimijoiden yhteistyönä laatimia tavoitteita tuetaan oppilaan kaikissa toimintaympäristöissä.

Nivelvaiheissa korostuu tiivis yhteistyö huoltajien ja eri toimijoiden kesken. Perusopetuksen alkaessa varhaiskasvatuksessa yhdessä huoltajan kanssa laadittuja suunnitelmia voidaan hyödyntää oppilaan kokonaiskehityksen, koulunkäynnin ja oppimisen tukena.

Perusopetuksen päättövaiheessa korostuu sekä oppilaiden perusopetuksen jälkeisen elämän että jatko-opintojen yksilöllinen suunnittelu. Toiminta-alueittain opiskelevien oppilaiden osalta on tärkeää, että oppilaan siirtymistä perusopetuksen jälkeiseen elämänvaiheeseen valmistellaan riittävän varhain yhdessä huoltajien ja muiden tarvittavien toimijoiden kesken. Tässä vaiheessa huomioidaan aina oppilaan kokonaistilanne, kuten jatko-opinnot, mahdollinen päivätoimintaan osallistuminen sekä asumispalveluiden järjestäminen.

Opetus suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa, pedagoginen vastuu on kuitenkin oppilaan opettajalla. Oppilaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma laaditaan Wilmaan, jossa on pohja toiminta-alueittain järjestettävään opetukseen liittyen.

Toiminta-alueittain järjestettävän opetuksen todistusarvioinnissa käytetään omaa todistus pohjaa.

7.3 Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot](#)

7.3.1 Tukiopetus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Tukiopetus](#)

Porvoossa sovitaan koulukohtaisesti tukiopetuksen järjestämisen periaatteet ja toimintatavat. Lähtökohtana on aina oppilaan yksilöllinen tarve joko ennakoiwaan tai korjaavaan tukiopetukseen. Tukiopetus voi myös olla syventävää ja kertaavaa.

Tukiopetus voi kohdentua oppimisen taitojen tai sosiaalisten taitojen harjoitteluun, ja sitä voi antaa muukin kuin oppilaan oma opettaja. Tukiopetus pyritään järjestämään pääsääntöisesti oppilaan opituntien ulkopuolella.

Oppilaan saama tukiopetus kirjataan Wilmaan. Mikäli oppilaalle on tarjottu tukiopetusta, mutta hän ei ota sitä vastaan, tehdään myös kirjaus Wilmaan.

7.3.2 Osa-aikainen erityisopetus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Osa-aikainen erityisopetus](#)

Oppilaalla, jolla on vaikeuksia oppimisessaan tai koulunkäynnissään, on oikeus saada osa-aikaista erityisopetusta muun opetuksen ohessa. Osa-aikaisen erityisopetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan oppimisedellytyksiä sekä ehkäistä oppimisen ja koulunkäynnin vaikeuksia.

Osa-aikaista erityisopetusta voidaan antaa kaikilla tuen tasoilla. Tehostetun tuen aikana osa-aikaisen erityisopetuksen merkitys tukimuotona yleensä vahvistuu. Oppilas voi saada osa-aikaista erityisopetusta myös erityisen tuen aikana ja opiskellessaan erityisluokassa.

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan Porvoossa joustavin järjestelyin samanaikaisopetuksena, pienryhmässä tai yksilöopetuksena. Osa-aikaisen erityisopetuksen tavoitteet ja sisällöt yhdistetään oppilaan saamaan muuhun opetukseen. Osa-aikaisen erityisopetuksen toteuttamista suunnitellaan sekä sen tarvetta ja vaikutuksia arvioidaan opettajien yhteistyönä sekä yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa.

Osa-aikaisen erityisopetuksen toteuttamistavoista tiedotetaan oppilaille ja huoltajille sekä sitä pyritään järjestämään yhteisymmärryksessä.

7.3.3 Opetukseen osallistumisen edellyttämät palvelut ja apuvälineet

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Opetukseen osallistumisen edellyttämät palvelut ja apuvälineet](#)

Käytännön järjestäminen

- Tulkitsemis- ja avustajapalveluihin sekä muihin opetuspalveluihin ja erityisiin apuvälineisiin liittyvistä seikoista päättää erityisen tuen tehtäväaluehoidon erityisen tuen päätöksessä.
- Rehtori vastaa yleisen ja tehostetun tuen oppilaiden tulkitsemis- ja avustamispalveluiden ja apuvälineiden kohdentamisesta.
- Koulutusjohtaja Aluehoidon Kumpi? tekee hallintopäätöksen mahdollisesta huoltajien anomuksesta esim. henkilökohtaiseen avustajatarpeeseen.
- Palveluiden ja apuvälineiden tarkempi käyttö kuvataan oppimissuunnitelmassa tai henkilökohtaisessa opetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassa (HOJKS).

Opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut järjestetään Porvoossa oppilaskohtaisen moniammatillisen pedagogisen tuen ryhmän ja mahdollisten asiantuntijalausuntojen pohjalta. Tarvittaessa voidaan tapauskohtaisesti hyödyntää valtakunnallisten oppimis- ja ohjauskeskusten tai muiden tarvittavien toimijoiden palveluja.

Lakisäätöiset avustajapalvelut toteutuvat Porvoossa koulunkäynninohjaajan tukena, jota voidaan tarjota oppilaalle eri tasoisesti tuen tarpeen mukaan:

- ryhmäkohtaisena ohjaajapalveluna, kun oppilas tarvitsee ohjaajan tukea satunnaisesti,
- kohdennettuna palveluna, kun oppilas tarvitsee säännöllisesti ohjaajan tukea, ei kuitenkaan kokoaikaisesti tai
- henkilökohtaisena ohjaajapalveluna, kun oppilas tarvitsee kokoaikaisesti vierelleen ohjaajan.

Rehtori vastaa koulussaan yleisen ja tehostetun tuen oppilaiden tulkitsemis- ja avustamispalveluiden ja apuvälineiden kohdentamisesta. Koulutusjohtaja tekee hallintopäätöksen mahdollisesta huoltajien anomuksesta yleisen tai tehostetun tuen oppilaan henkilökohtaiseen avustajatarpeeseen. Erityisen tuen oppilaan osalta tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä muut tarvittavat opetuspalvelut ja apuvälineet määritellään osana erityisen tuen päätöstä.

Henkilökohtainen ohjaaja myönnetään Porvoossa vain vaativan monialaisen tuen oppilaalle lääketieteellisen tai psykologisen asiantuntijalausannon pohjalta. Päätös tehdään korkeintaan lukuvuodeksi kerrallaan ja sen tarvetta arvioidaan koulun pedagogisen tuen monialaisessa ryhmässä lausuntojen pohjalta.

Palveluiden ja apuvälineiden tarkempi käyttö kuvataan oppilaan oppimissuunnitelmassa tai henkilökohtaisessa opetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassa (HOJKS).

Perusopetuslaissa säädetyistä tukimuodoista ja niihin liittyvistä porvooolaisista käytänteistä tiedotetaan perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluiden verkkosivuilla.

8 Opiskeluhuollon paikallisen toteuttamisen tavoitteet ja toimintatavat

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Opiskeluhuolto](#)

Opetuksen järjestäjän laatima opiskeluhuoltosuunnitelma korvaa tarkemmin opiskeluhuollon osuudet esi- ja perusopetusten opetussuunnitelmissa.

Opiskeluhuolto tarkoittaa oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Opiskeluhuoltotyötä ohjaa luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen oppilaaseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen.

Opiskeluhuolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien aikuisten tehtävä. Opiskeluhuolto-työssä otetaan huomioon lapsen edun ensisijaisuus. Opiskeluhuoltoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhuoltoa toteutetaan ennaltaehkäisevänä ja koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhuoltona, jonka lisäksi oppilailla on lakisääteinen oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon ja tarvittaviin hyvinvointialueen opiskeluhuoltopalveluihin.

Opiskeluhuoltopalveluja ovat kouluterveydenhuoltopalvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Oppilas voi ohjautua palvelujen piiriin omasta tai huoltajan, opettajan, opiskeluhuollon asiantuntijan tai yhteistyötahon aloitteesta. Opiskeluhuollon työntekijät tukevat oppilaita ja heidän perheitään tapaamalla oppilaita, tarjoamalla neuvontaa ja ohjausta perheille, konsultoimalla koulun henkilökuntaa ja osallistumalla luokkien ja koko kouluyhteisön hyvinvointia edistävään opiskeluhuoltotyöhön. Opiskeluhuollon asiantuntijat tekevät yhteistyötä sosiaali- ja terveystieteiden toimijoiden kanssa ja ohjaavat tarvittaessa oppilaita lisätuen piiriin.

Porvoossa opiskeluhuoltotyön tavoitteena on

- edistää oppilaan oppimista, psyykkistä ja fyysistä terveyttä sekä sosiaalista hyvinvointia
- edistää oppilaan osallisuutta
- ehkäistä ongelmien syntyä ja syrjäytymistä
- edistää koulun ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja koulun yhteistyötä
- mahdollistaa varhainen, matalan kynnyksen tuki

- tukea yksilöä yhteisöä kehittämällä
- tukea opettajan ja muun opetushenkilöstön työtä

9 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallista näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä](#)

Porvoossa on laadittu valmistavan opetuksen opetussuunnitelma, jossa kuvataan yleiset linjaukset ja painopisteet kieleen ja kulttuuriin liittyvissä kysymyksissä.

Liitteet

[Valmistavan opetuksen opetussuunnitelma](#)

10 Kaksikielisen opetuksen järjestäminen

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallista näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Kaksikielinen opetus](#)

Ruotsinkielisen kielikyllyn tavoitteena Porvoossa on, että oppilaat saavuttavat toiminnallisen kirjallisen ja suullisen kielitaidon kielikylpykielessä samanaikaisesti, kun heidän ensikielensä kehittyy.

Porvoossa annetaan varhaista täydellistä kielikylpyopetusta. Kielikylpypolku alkaa ensikieleltään suomenkielisillä lapsilla varhaiskasvatuksessa 4–5-vuotiaana. Esiopetuksen jälkeen kielikylpyopetus jatkuu koulussa. Opetuksessa noudatetaan kielikyllyn tuntijakoa. Opetus koulussa on ensin lähes kokonaan ruotsinkielistä. Äidinkielellä opettavien aineiden osuus kasvaa asteittain. Lukemaan ja kirjoittamaan oppiminen tapahtuu ruotsin kielellä. Kielikylpyopetuksessa pyritään varmistamaan, että oppilaat saavat peruskoulun aikana opetusta sekä suomeksi että ruotsiksi kaikissa oppiaineissa.

Kielikylvyssä tutustutaan myös toisen kielen mukanaan tuomaan kulttuuriin samalla kun tietoisuus omasta kulttuurista kasvaa. Kielikylpykieli ei ole pelkkä tavoite vaan oppimisen väline. Siksi on tärkeää, että kieltä opetetaan samalla kun opiskellaan jonkin muun oppiaineen sisältöjä.

Kielikylpyhenkilöstöllä on yksikielinen rooli opetusryhmässä. Lapsia ja nuoria kannustetaan kielikylpykielen käyttöön alusta lähtien ja heidän odotetaan käyttävän sitä kommunikoidessaan kielikylpyhenkilöstön ja muiden kielikylvyssä olevien lasten ja nuorten kanssa.

Kielikylpyopetuksessa Porvoossa käytetään vaihtelevia oppilaskeskeisiä opetusmenetelmiä, jotka antavat lapsille ja nuorille mahdollisuuden kuulla ja tuottaa itse kielikylpykieltä aktiivisesti, luontevasti ja monipuolisesti. Yksi osa opetusta on suomenruotsalaiseen kulttuuriin tutustuminen ja sen kokeminen.

Kodin ja koulun välinen yhteistyö korostuu kielikylpyopetuksessa, koska opetusta annetaan muulla kuin ensikielellä. Yksi tärkeä yhteistyön muoto on jatkuva ja suunnitelmallinen tiedottaminen koko kielikylpypolun ajan. Kielikylpyhenkilöstö, Albert Edelfeltin koulu ja päiväkotit Helmi toimivat yhteistyössä kielikylvyn vanhempainyhdistyksen kanssa. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää, kehittää ja tukea kielikylpyä. Yhdistys pyrkii tavoittamaan kaikki kielikylvyssä mukana olevat perheet. Kielikylpytoiminnassa huoltajien sitoutumisella lapsensa koulunkäynnin tukemiseen on erityisen suuri merkitys.

Varhaiskasvatus ja koulu tekevät tiivistä yhteistyötä, mm. osallistuminen eri juhliin, koulukummitoiminta, säännölliset vierailut ja vanhempainillat. Esiopetuksen henkilöstö arvioi keväällä kouluun ilmoittautuneen lapsen ruotsin kielen taidon tason, ymmärtääkö lapsi esikoulun henkilöstön ohjeet ja tuottaako hän itse kieltä. Tämä käsitellään tiedonsiirtopalaverissa koulussa.

Monikielisyys näkyy koulun toimintakulttuurissa mm. valinnaiskursseilla, juhlissa, kielikylvyn tapahtumissa ja koulun sisäisessä tiedottamisessa.

Liitteet linkit alla toimimaan?

Kielikylpyopetuksen opetuskokonaisuudet vuosiluokittain

Kielikylpyopetuksen sisällöt ja tavoitteet kielikylpykielessä ja äidinkielessä ja kirjallisuudessa luokilla 1–9

10.1 Paikallinen tuntijako Porvoon kielikylpyopetuksessa

	1	1	2	2	3	3	4	4	5	5	6	6	7	7	8	8	9	9	
	ru	su	ru	su	ru	su	ru	su	ru	su	ru	su	ru	su	ru	su	ru	su	yht.
Äidinkieli ja kirjallisuus		1		3		3		3		3		3		3		4		3	26
Ruotsin kieli (A1)	6		4		2		2		2		3		2		2		3		26
Englanti (A1)	1		1		2		2		3			2		2		2		2	17
B1-kieli (tunnit käytetään A1-ruotsiin)																			
Matematiikka	3		3		4		4		4			4		3,5		3,5		4	33
Ympäristöoppi	2		2		3		2		3		2								14
Biologia ja maantieto													2			2		3	7
Fysiikka ja kemia													2			3		2	7
Terveystieto													1		1		1		3
Uskonto tai elämäntietomustieto		1	1		1		1		1		2		1		1		1		10
Historia ja yhteiskuntaoppi								1	2		2		2		2		3		12
Musiikki	1		1			1		1		1		1	1		1				8
Kuvataide	1		1		1		2		1		1		2						9
Käsityö	2		2			2		2		2		2		3					15
Liikunta	2		2		3		3		3		3			2	2		3		23
Kotitalous													3						3
Taito- ja taideaineiden valinnaiset															2			2	4
Oppilaanohjaus														0,5		0,5		1	2
Valinnaiset aineet								1		1		1			2	2	2		9
Tuntimäärä	17	2	17	3	16	6	16	8	19	7	13	13	12	18	13	17	13	17	228
Prosentit (%)	90	10	85	15	73	27	67	33	73	27	50	50	40	60	43	57	44	56	

10.2 Oppilaaksioton periaatteet

Kielikylpyopetuksen oppilaaksioton periaatteet on tarkennettu Kielikylpytoiminnan suunnitelmaan vuosille 2023–2026.

Liitteet

[Kielikylpytoiminnan suunnitelma vuosille 2023–2026](#)

11 Erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatuspilliseen järjestelmään perustuva opetus

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatuspilliseen järjestelmään perustuva perusopetus](#)

Porvoon kaupungin suomenkielisessä perusopetuksessa ei järjestetä erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatuspilliseen järjestelmään perustuvaa opetusta.

12 Valinnaisuus perusopetuksessa

Tämä teksti täydentää valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita paikallisesta näkökulmasta. Perusteiden tekstiin pääset alla olevasta linkistä.

[Valinnaisuus perusopetuksessa](#)

12.1 Yhteiset periaatteet Porvoossa

- Valinnaisten kielten opetusta tarjotaan perusopetuspalveluiden yhteisen [kieliohjelman](#) mukaisesti.
- Muut valinnaiset aineet suunnitellaan koulukohtaisesti.
- Koulun valinnaisainetarjonta liitetään koulun lukuvuosisuunnitelmaan. Valinnaisaineiden osalta tulee kuvata tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain sekä oppimisympäristöihin, työtapoihin, tukeen ja ohjaukseen liittyvät mahdolliset erityispiirteet.
- Kouluja rohkaistaan järjestämään 2 vuosiviikkotunnin laajuisia valinnaisia.